

РІК XLVI Ч. 1

СІЧЕНЬ — 1989 — JANUARY

No. 1, Vol. XLVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLVI Ч. 1

СІЧЕНЬ — 1989 — JANUARY

No. 1, Vol. XLVI

ЗМІСТ

У.Л. Споконвіку було Слово	1
Рік 1989 — рік української мови — Звернення През-СКВУ	2
М. Приходько. Тільки ніч...	3
М. Мирошніченко. Різдвяна мрія	4
Лист з України	4
З. Когут. Міркування	5
Л. Гладка. Вручення нагород з Фонду Л. і П. Ковалевих	6
Вісті з Централі	8
Г. Царинник. Конференція в орг. справах	8
А.Г. Горбач. Львів — мій біль, моя радість, моя гордість	10
Ще про "Наречену" В. Кричевського. Д-р В. Савчук	11
О. Мостович. Син Малуші	12
Золоті думки. Х.Н.	13
Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич	14
Неконвенційні засоби самооборони. Івга Жак	15
Вісті з України	15
З України пишуть	16
Наша п. Стефа (св.п. С. Пушкар)	17
В. Щербаківський. Децю про колядки і щедрівки	18
Буковинське "вінчування"	19
Our Life	
О. Pylshenko. Christmas in Lviv	20
The Ukrainian Museum — a cultural experience	23
Наше харчування. Х. Навроцька	25
Хроніка. Округа Південний Нью Йорк	26
Замість квітів на "Н.Ж."	28
Пожегтва на У.М.	29
Дописи Відділів	33
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

Редактор — *Уляна Любович*Редактор "Our Life" — *Марта Бачинська*

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 533-4646 Ред : (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 228-0110

На обкладинці: *В. Гнатенко. Коляда, лінорит, 1980 р. Із колекції Українського Музею в Нью Йорку.*

Cover: *V. Hnatenko. Koljada, 1980. From collection of Ukrainian Museum in NY.*

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1988 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

Головна Управа СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак — голова
Іванна Ратич — 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Любомира Артимішин — протоколярна секретарка
Марія Томоруг — кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі — англійська секретарка
Александра Кіршак — скарбничка
Марта Данилюк — фінансова секретарка
Ірина Куровицька — вільний член
Рома Шуган — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак — музейно-мистецька
Ольга Тритяк — виховна
Ліда Черник — суспільної опіки
Анна Кравчук — стиліндій
Ірина Чайківська — пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина — Дітройт
Оксана Фаріон — Філадельфія
Леся Гой — Нью-Йорк
Марія Крамарчук — Північний Нью-Йорк
Татіяна Рішко — Нью Джерзі
Ірина Свістун — Огайо
Марія Наваринська — Чикаго
Лідія Фицалович — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук — голова
Евгенія Новаківська — членка
Александра Качмар — членка
Анна Рак — заступниця
Евгенія Івашків — заступниця

* Люїза Сакс — парламентаристка

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

Postup Ukrainian Cooperative
Trading Society Limited
928 Mount Alexander Rd.
Essendon, 3040,
Australia

СПОКОНВІКУ БУЛО СЛОВО....

*Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово,
і Слово було Бог.
З Богом було воно споконвіку.
Ним постало все, і ніщо, що постало,
не постало без нього.
У ньому було життя, і життя було — світло
людей.
І світло світить у темряві, і не поїняла його
темрява.*

ЄВАНГЕЛІЄ СВ. ЙОАНА

Цей початок євангелія св. Йоана звучить особливо торжественно й велично, а у нашій підсвідомості в'яжеться із Різдвом Христовим, з чудовими церковними відправами, з душевним піднесенням, яке питоме для цього радісного свята.

НА ПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО....

У ці дні, коли ми переступаємо поріг 1988 і 1989 років ці свята, євангельські, Божі слова набирають іншого, земного значіння. Живемо під вражінням вісток, які доходять до нас із Батьківщини, особливо, про те, як щораз то ширші кола наших земляків починають виступати в обороні рідної мови!

Як це страшно звучить: нарід, який родився, виростав, живе на рідній землі — мусить боротися за рідну мову! Не тільки боронити її, але й боротися за її воскресіння!

Бувають між нами люди, які, живучи в різних країнах світу, поза Україною, всю вину за такий жалюгідний стан української мови на батьківщині, складають на сам таки нарід, мовляв всі пасивно піддалися русифікаційній політиці Союзного Союзу. Вони наче й не знають або й не хочуть знати про терор, який панував на "нашій не своїй" землі. При тому ця система діяла ще від часів царської Росії, може тільки стала ще більш підступною, бо ліквідувала живу українську мову в ім'я "братерства" з російським народом. Система творила ситуації, в яких без російської мови не можна було здобувати освіту, найти працю тощо. Скільки ж наших земляків якраз за те, що писали рідною мовою, що боронили її, було знищено! Пригадаймо слова Хвильового: Геть від Москви!

Але наш нарід таки невмирущий!

Користаючи з "перестройки" нарід спонтанно виступив з різними домаганнями. Численні віча у Києві, Львові та інших місцевостях України виявили неабияку відвагу учасників, а також широке поле зацікавленості. Одним з важливих питань стала справа

„Веселі свята“ С. Лобода. 10.1.1987. Львів

*„Веселі свята“ Соломія Лобода. 10.1.1987 р., Львів. Колекція пп. Пилишенків
„Happy Holidays.“ Solomia Loboda. 10.1.1987 Lviv. From the Pylyshenko collection.*

мови. Яке ж велимовне те, що мову включили в екологічні проблеми; вона-поруч занечиснення довкілля, землі, води, повітря! Яке ж це глибоке! Бо ж рідна мова це наче частина особистости, наче шостий її змісл! Це доказ самоповаги, самоусвідомлення хто ми, чії ми діти?! Це ж не тільки спосіб порозуміння, контакту однієї людини з іншою, це ж як спів птиці? Який сірий і незамітний був би соловей без співу! А нашу мову недаром називають солов'їною!

Домагаються, щоб українська мова стала державною, щоб було більше україномовних садочків, шкіл, видань, більший тираж часописів.... Постає Товариство Рідної Мови ім. Тараса Шевченка. Письменники, які, здавалося, достосувалися до вимог "власть імущих", пишуть і говорять на з'їздах, домагаються привернення українській мові всіх прав, всіх засобів її вивчення і плекання.

Особливо зворушливим видається виступ делегації робітників із Дніпрогесу, яка в Москві російською мовою скаржилася: "там, де ми живемо, лежить гетьман Сірко, там була Хортиця, Запоріжжя. Ви нам це все вкрали, ви нам вкрали нашу рідну мову".

Читаючи про те не тільки в нашій пресі, але в журналах, які виходять в Україні ми мусимо поставити собі питання: а що ми? Чим для нас повинна бути рідна, батьківська мова?! Чи ми можемо "обійтися" без неї? Чи без неї ми є повноцінними культурними людьми?

Треба усвідомити собі, що українці на поселеннях, хоч не вважають себе вже імігрантами, а повноцінними громадянами даної держави, є політичною спільнотою. Це не є рівнозначне з приналежністю до партії! Можна належати чи не-належати, до

якоїсь політичної партії, але ми всі тут репрезентуємо нашу батьківщину, отже є її політичними представниками, бо все, що і як тут робимо, представляє перед світом Україну! Треба пригадати, що навіть давні емігранти, які виїздили до Америки з економічних причин, навіть вони, завжди мали зв'язок з рідною землею і завжди її піддержували. Наведемо тільки такі події, як визвольна боротьба в час Першої світової війни, голод в Україні в 30-их роках, політичні процеси, акції десидентів. Ці, а теж інші важливі події, яких не вичисляємо, викликували дію поселених поза батьківщиною осіб. Як раніше, так і тепер, ми активно реагуємо на події ТАМ! А однією з важливих проблем тепер — це плекання рідної мови! Треба з радістю прийняти заяву нововибраної Президії СКВУ, яка оголосила:

1989-РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ!

При сьогоднішніх модерних методах навчання мов, можна завжди найти спосіб вивчення чи вдосконалення, плекання, мови. Треба тільки доброї волі і сильної постанови. А наша молодь винятково здібна, напевно ж при добрій волі може подолати всі труднощі.

Коли під час святкувань 1000-ліття Християнства в Україні, яке відбувалося в Польщі, хтось спитав молодого теолога, як це сталося, що він так добре володіє українською мовою і знає рідний обряд? — він відповів: "Бо нам забороняли!" А тут, де нам ніхто нічого не забороняє, ми тому не надаємо ваги до навчання рідної мови?

Треба ще підкреслити, що в Україні відбуваються рівнобіжно два процеси: внизу зник рідної мови, її русифікація, а в інтелігентних, творчих колах мова росте, вона жива, багата! Читаймо промови Євгена Сверстюка, поезії Василя Стуса і стільки інших!! Яка ж чудова мова! І при тому болюча думка: навіть ті наші молоді люди, які говорять по українському, а теж люблять поезію... читають її і розуміють тільки,

ТОВАРИСТВО РІДНОЇ МОВИ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

або переважно в англійській чи іншій чужій мові! А вся краса рідної прози і поезії для них малодоступна і незрозуміла! Може, коли постараємося їх заохотити до читання рідної, сучасної прози і поезії, то й вони схочуть вдосконалити своє знання рідної мови!

У.Л.

РІК 1989—РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

Мова — це душа народу, вона відображає пройдений історичний шлях нації і рівень її культурного розвитку, як також національної свідомості. Мова — це свідоцтво культури того народу й тому ніхто не повинен бути байдужим до своєї мови. Байдужість до мови можна пояснити байдужістю до минулого, сучасного й майбутнього свого народу. Саме тому Москва на протязі трьох століть намагалася асимілювати українців і зробити з них — за царів — "русский народ", а за советської влади — спільний "советский народ" з російською мовою.

На протязі московського панування в Україні уряд не шкодував ніяких засобів, щоб зупинити розвиток української мови, щоб не допустити її до загального публічного вжитку. За царів заперечували

право на існування української мови, заборону або величезними обмеженнями українського друкованого слова; за советських часів українська мова не заперечується, але переслідують не тільки її знавців і дослідників, а й пересічних громадян її з середини шляхом систематичного обмосковлення підручників і словників української мови. В парі з тим не допускається друкованого українського слова до широких мас українського населення в Україні, а зокрема на українських етнографічних теренах, які не включено в межі Української Советської Республіки. Книжки, журнали й часописи появляються в обмежених тиражах та й ті по книгарнях і бібліотеках України не експонуються українським читачам, натомість їм

пропонується російські літературні твори або й українські, але в російському перекладі.

Українську мову цілковито усунуто з вищих учбових закладів, обмежено до мінімуму або й зовсім усунуто з середніх і початкових шкіл та навіть з дитячих садків. Всі інші засоби масової інформації, як радіо і телевізія, не говорячи вже про урядові установи т.зв. суверенної української республіки, послуговуються, на розпорядження згори, в основному або й повністю російською мовою. Сьогодні в столиці України Києві, колись культурному й релігійному центрі українського народу, та по всіх інших містах України на вулицях не чути української мови.

Цей застрашуючий стан стурбував українців по цілому світі й тому з приходом до влади М. Горбачова та проголошеної ним політики гласності і перебудови в ССРСР, передові українські письменники й літератори заговорили про жалюгідний стан української мови в літературі та школі і про українську культуру взагалі. Як виявилось, ці письменники й літератори були речниками широких українських мас в Україні й поза нею в ССРСР, що досі, застрашені більшовицьким терором, мовчали, а тепер заговорили про кривди, заподіяні українському народові советським урядом. Користаючи з політики перебудови, українці поставили конкретні вимоги, щоб надати українській мові статус державної мови в українській республіці і введення її у школах, урядових установах і всіх засобах інформації. Подібні вимоги на право вільного розвитку української мови й культури, шкільництва і преси ставлять українці, які живуть на українських теренах поза українською республікою, а також на поселеннях в інших республіках ССРСР.

Українці в країнах вільного світу завжди почувалися частиною українського народу й переживали дуже болісно його трагедії терору й голоду на рідних землях, зі страхом спостерігати русифікаційну політику Москви в Україні та вболівали над незавидним станом української культури під московсько-більшовицькою окупацією. В зв'язку з останніми подіями в Україні V Світовий Конгрес Вільних Українців вітає змагання передових діячів української культури в Україні і, бажаючи допомогти їм морально у боротьбі за повернення прав української мови й культури на вільний розвиток, доручив новообраній Президії Секретаріату проголосити 1989 рік "Роком боротьби за собутність української культури і мови". Виконуючи доручене їй завдання, Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців проголошує 1989 рік — Роком Української Мови і Літератури й закликає українські громади у країнах вільного світу організувати відповідні наукові конференції, щоб розглянути мовну політику різних режимів на українських землях та в країнах українського поселення, а зокрема політику советського уряду, схвалювати резолюції, які піддержували б слушні вимоги українських письменників і літераторів на вільний розвиток української мови й культури.

Але боротьба за українську мову не обмежується до самої України. Українці поза її межами повинні доложити всіх зусиль, щоб задержати українську мову як засіб комунікації в українських родинах, церквах і організаціях.

Президія Секретаріату СКВУ закликає всі українські поселення у вільному світі влаштувати також популярні відчити, академії і концерти для відзначення року української мови і збирати підписи на петиціях до Організації Об'єднаних Націй, де Україна є членом-основником, і до уряду советської України з домаганням, щоб він припинив політику лінгвіциду в Україні й конституційно оформив закон про визнання української мови державною мовою України. таким чином ми допоможемо нашим братам і сестрам в Україні в їхній боротьбі за українські школи, багатотиражну українську пресу й літературу, за Українські Церкви та взагалі за право на вільний розвиток української культури у всій її багатогранності.

За Президію Секретаріату СКВУ:

Юрій Шимко, президент
Василь Верига, генеральний секретар

МАРИНА ПРИХОДЬКО

*

Тільки ніч. Тільки сніг і вітер.
Тільки гнуться й шумлять смереки.
Димом згарищ, гірким привітом
Налітає давне, далеке.

Чи одчай, а чи може надія?...
Не впізати — снігів завала.
Ти не знаєш — тоді, в завію
Я на мості тебе чекала.

Цілу ніч ішли ешельони;
Ранком сніг притрусив тривогу.
Не прийшов. На вікнах заслони.
Ніч і сніг. Дороги, дороги...

Все завіяло: сліди, дати...
Ось життя — все ось тут — так просто.
А я все ще виходжу чекати
Як тоді до тамтого мосту.

Тільки ніч. Тільки сніг і вітер.
Тільки гнуться й шумлять смереки.
Димом згарищ, гірким привітом, —
Мій загублений, мій далекий.

Зі збірки "Потойбіч Мосту". Сучасність 1967.

РІЗДВЯНА МРІЯ

У пам'ять маму

Засипало снігом гірські вершини, замело дороги і стежки. Притулена до підніжжя гори лісничівка ховалася під грубою пухкою шапкою снігу. Крізь шиби продиралось світло нафтової лампи, а з комина білою струминкою підносився густий дим. Це був післявоєнний 1924-ий рік. Тут жили тепер новоприбулі емігранти з Великої України.

В хаті було тепло. В печі тріскотіли букові дрова. Діти спали в ліжечках, а коло них маленький сіренький котик.

Мати очікувала приходу чоловіка, докінчуючи прикрасу на ялинку. Раптом хтось застукав у двері. Швидко підійшла до дверей і відчинила їх. Зі здивування рука так і застигла на клямці, очі широко розкрилися. Перед нею стояв молодий, стрункий чоловічина в козацькому строю, у смушковій шапці й усміхався. Зовсім такий, як там на Софійській площі в 1918-му році, коли дзвонили усі дзвони золотоговерного Києва.

О Боже! А де ж він взявся тут в цій безлюдній гірській закутні?

Думки заметушилися, як стая сполошених птахів. А може козаки відвоювали знову нашу республіку, з'єднали усі українські землі й зайшли аж тут на край українського світу? Яка радість, яке щастя. Здійснилася мрія. Це було потрясаюче. Закрила очі і чула биття власного серця.

"Чи можна заколядувати?" — запитав прибулий козак. Його слова повернули молоду жінку до дійсності. І її серце боліло стиснулося за втраченою надією.

"Прошу, прошу, заходіть до хати", — сказала тремтячим голосом.

В хату вскочив чорт з вилами, дзеленькаючи ланцюгом, коза з бородою трясла головою, жид відкривав гаманець і три царі у довгих шатах та дванадцять співаків заповнили кухню. Звуки могутнього "Бог предвічний" наповнили хату і полетіли далеко-далеко у гірські простори. На цю пору підійшов і господар. Розпочався частунок, розмови, жарти і знову залунали коляди. Незабаром колядники відійшли а господарі ще довго дивилися їм услід як брели по глибокому іскристому снігові назад до села.

Тепер нові поселенці вже не чулися самотніми у цей святковий день.

Зігріла їхню душу коляда цих простих українських селян, що її з такою щирістю і сердечністю дарували їм.

Мати підійшла до ліжечка і взяла на руки ще сплячу меншу дівчинку.

Батько відкрив двері до сусідньої кімнати, де в повній своїй красі стояла струнка, висока аж під сте-

лю ялинка. В світлі воскових свічечок мінилися на ній шкляні кулі, червоніли яблука, блищали золоті та срібні горішки, гойдалися на вітках солом'яні та паперові ланцюжки та спливало м'яке ангельське волюсся.

Дівчинка потягнулася до блискучого деревця простягаючи ручки і плескаючи в них. Мати піднесла дитину ближче до столика, на якому стояв розпочатий торт, а біля нього келішок з недопитим вином.

"Бачиш, я гостила зайчика, який помагав янголам поставити тут це деревце. Він з'їв трошки тортика і випив винця", — сказала мати.

Радості не було міри. Маленька дивилася з захопленням на торт і келішок, як на щось надзвичайно чарівне і немов бачила тут справді присутнього зайчика. "Був зайчик і їв тортик і пив винце", — повторяла раз-у-раз дитина захлинаючись від радості.

Час скоро минав і врешті треба було йти спати. Заснули всі, тільки мати ще довго лежала з відкритими очима, бо чула як лунали дзвони золотоговерного Києва і чула слова 4-го Універсалу: "Однині Українська Народна Республіка стає самостійною...."

Але це була її різдвяна мрія....

12-23-1988 Акра

ЛИСТИ З УКРАЇНИ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Дорогі!

З нагоди свят Різдва Христового і Нового Року прийміть від нас сердечні побажання всього найкращого. Бажаємо передовсім міцного здоров'я і багато соняшних, спокійних безхмарних років життя. У Свят-Вечір, вся родина у згоді і любові збирається разом до Святої вечері; хай цей символ родинного щастя і родинної згоди залишиться в наших серцях на завжди.

Хай Новий 1989 рік буде щедрим на все добро. 6-го січня, у Свят-Вечір, ми думками будемо з Вами, коли сядемо до Святої Вечері. Згадаємо всіх наших Рідних, які з нами і далеко від нас. Згадайте також нас, тут в Україні, і духом з'єднайтесь з нами!

Подала: Ірена Мокрівська.

МІРКУВАННЯ...

Коли людина, втомившись сірістю буднів та монотонністю "пенсійних днів", вирветься на лоно природи, їй деколи вдається повернутися до призабутого стану думання...

Отак сидиш собі і дивишся: ліворуч австралійські гори, праворуч — буш австралійський, спереду озеро поблискує, згори — дощ паде...

Просто краса та й годі.

І раптом, зовсім несподівано, порушуючи твій душевний еквілібріум, перед тобою вириває хвилююче питання: чому людський шлунок і людський розум величиною майже однакові?..

Розумієте яке глибоке питання?

Бувають навіть випадки, коли об'єм шлунку є більший ніж об'єм розуму і коли це трапляється у людини певних партійно-керівничих аспірацій, тоді можуть виринути зовсім небажані сумніви...

Правда, шлунок (навіть у зовсім дорослої людини) це річ, так би мовити еластична. Його можна при певних стараннях побільшити до поважних величин, тоді, як розум, обрामований нерухомим кістяком чашки черепа, залишається від певного віку людини — незмінним, хоч у випадку драстичних інтелектуальних посух його клітини можуть у процесі "інтелектус деґенератіс" — дещо зісохнутись, а під час епідемії "розводнення ідей" ці самі клітини мають нахил до пом'якшення... І все ж таки питання квантитативної подібності двох різнородних частин нашого тіла залишається інтригуючим.

Пов'язаність між ними була зауважена, мабуть, раніше, бо ж вислови, як: "він не може стравити цих думок", або: "це важко-стравна проблема", чи: "він перетравлює сказане" — явно вказують на близький контакт між функціями розуму і шлунку. Коли ж до того додати ще стару народну істину, яка каже, що

"на голодний шлунок і розум не працює", то стає зовсім зрозумілою не лише пов'язаність, а й певна залежність змісту нашої голови — від змісту шлунка...

Доказавши це, слідує логічний висновок: якщо спроможність думання залежить від змісту шлунка, то які страви найпозитивніше впливають на наш інтелект?

І тут, нарешті, можемо перейти до цього питання з національної точки зору.

Як нам відомо, кожний нарід має свої притаманні властивості, свої власні національні риси і, самозрозуміло, свою специфічну, традиційну, віковичну, національну їжу. Доказавши залежність розуму від шлунку — призадумуємось: який вплив на народну ментальність мають, скажимо, вареники і голубці? Що можна очікуватись від народу, який виховується на "фіш енд чіпсах"?.. Чого можна сподіватись від нації, яка виросла на "щах" і "пельменях"?..

Керуючись науковими доказами, ми могли б з певністю установити: які кулінарні зміни привели до загибелі Римської Імперії, які присмаки впливали на мислення грецьких філософів, що їв Наполеон перед битвою під Ватерло і чи не були голубці винуватими в хибних політичних потягненнях деяких наших вождів народу?..

Зовсім можливо, що змінивши нашу традиційну кухню і переставши захоплюватись нашими м'якенькими варениками — ми стали б твердішими в нашому політичному мисленні і скорше доборолися б до нашої Самостійности. Бо, хоч і кажуть, що еміґрація варениками збудувала наші церкви, та будова держави вимагає, мабуть, дещо інших фундаментів... Варто б над цим призадуматись.

Зоя Когут

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ
з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

В місяці грудні 1988 р. вплинуло:

78 Відділ СУА, Вашингтон, ДС	500.00 дол.
28 Відділ СУА, Ньюарк, Н.Дж.	100.00 дол.
93 Відділ СУА, Гартфорд, Кон.	100.00 дол.
У рубриці "Замість квітів і подяк"	25.00 дол.
Разом	725.00 дол.

Досі вплинуло	81,745.00 дол.
Разом	82,470.00 дол.

ВРУЧЕННЯ НАГОРОД ІСТОРИЧНО-НАУКОВОГО КОНКУРСУ З ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ.

Як ми вже повідомляли на сторінках "Нашого Життя" і у загальній пресі, журі конкурсів з Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих признало на VIII науково-історичному конкурсі 3 нагороди авторам за їхні наукові праці у ділянці української історії.

Журі у складі професорів: д-р Ярослав Пеленський, голова, д-р Зеновія Сохор і д-р Олег Федешин, члени журі признали 3 нагороди слідуючим авторам:

Першу нагороду у сумі 1.500.00 дол. проф. Богданові Кравченкові, Едмонтон, Канада за його працю: *"Соціальні зміни і національна свідомість в Україні у двадцятому столітті"*. Видання Оксфордського Університету 1985 р. *"Social Change and National Consciousness in 20-th Century Ukraine"*.

Другу нагороду у сумі 1,000.00 дол. журі признало проф. Франкові Сисиніві, за його історичний твір — *"Між Польщею і Україною: Дилема Адама Кисіля, 1600-1653"* — Видання Гарвардського Інституту Українських Студій, 1985 р. *"Between Poland and Ukraine: The Dilemma of Adam Kysil, 1600-1653."*

Третю нагороду у сумі 500.00 доларів одержала проф. Мирослава Мудрак-Цішкевич за працю — *"Нова генерація і мистецький модернізм в Україні"*. Видання Мічигенського Університету 1986 р. *"The New Generation and Artistic Modernism in the Ukraine"*.

Старанням Екзекутиви СУА і Ділового Комітету Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих відбулося в суботу 22-го жовтня 1988 р., під час річних нарад Головної Управи СУА, святкове вручення нагород авторам.

На запрошення СУА, на вручення нагород прибули особисто проф. Мирослава Мудрак-Цішкевич і проф. Франк Сисин.

Проф. Богдан Кравченко не міг прибути особисто, але прислав письмовий привіт.

В присутності членів Головної Управи СУА і гостей, голова СУА Марія Савчак вручила нагороди присутнім авторам і розказала історію наукового історичного Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих. Голова передала даліше ведення програми Лідії Гладкій, голові ділового комітету фонду.

У своєму слові Л. Гладка зазінала присутніх з авторами та подала їхні біографії. Опісля попросила до слова авторів, які подали короткі аналізи нагороджених творів.

Хочемо тут висловити наше велике вдовolenня з того приводу, що усі три нагороджені на VIII науково-історичному конкурсі автори — це молоді науковці, представники науки поза межами України, що дає нам запоруку дальшого розвитку української науки і культури у діаспорі.

Проф. Богдан Кравченко є професором в Альбертському Університеті в Едмонтоні, Канада, а також є науковим співробітником Канадського Інсти-

туту Українських Студій (КІУС) при цьому університеті. Він народився в 1946 р. в Німеччині, жив якийсь час у Франції, а у 1950 р. переїхав з батьками до Канади. Студіював політичні науки в Торонтському Університеті, а докторат зробив в Оксфордському Університеті в Англії. Темою його докторської дисертації було — "Соціальна мобілізація і національна свідомість в Україні в 20-му столітті", — що стало опісля підставою до його книжки, яка була нагороджена на VIII науковому конкурсі Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих.

Крім того проф. Б. Кравченко є автором багатьох наукових праць і статей з ділянки сучасної історії України. Проф. Б. Кравченко є активним членом української громади та широко-відомий у канадському науковому світі. Екзекутива СУА і діловий комітет Фонду висловлює подяку проф. Кравченкові за його участь у конкурсі та радіє його відміченням першою нагородою на нашому конкурсі.

Другим лавреатом цього конкурсу був молодий і відомий вже нашій громаді науковець д-р Франк Сисин, професор історії на Гарвардському Університеті а під цю пору заступник директора Українознавчих студій при Гарвардському Університеті. Д-р Франк Сисин одержав другу нагороду історично-наукового конкурсу Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих за його працю: *"Між Польщею і Україною: Дилема Адама Кисіля, 1600-1653,"* видана Гарвардським Інститутом Українознавчих Студій в 1985 р. у Кембридж, Массачусеттс.

Д-р Франк Сисин народився у 1946 р. у Пассайк, Нью Джерзі. Середню школу закінчив з відзначенням, як "National Merit Finalist". Університетські студії розпочав у престижному Принстонському Університеті і теж одержав "Бечелю оф Артс", а також був номінований на члена Phi Beta Карра, де членство є узалежене від найкращих успіхів у науці і визначних наукових досягнень.

Закінчивши студії у Принстоні з відзначенням magna cum laude, д-р Ф. Сисин продовжував даліше студії історії на університеті в Лондоні, Англія, де одержав ступінь магістра історичних наук. Як стипендіст Фулбрайта студіював і продовжував свою науково-дослідчу працю на університетах в Англії, в Італії і в Польщі. Докторат з історичних наук д-р Франк Сисин одержав на гарвардському Університеті, у Кембридж, Массачусеттс.

У 1985 р. д-р Ф. Сисин видав свою науково-історичну працю — *"Між Польщею а Україною: дилема Адама Кисіля, 1600-1653,"* — яка була нагороджена на VIII конкурсі Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих.

Присутні з великим зацікавленням вислухали інформацій Л. Гладкої про такий імпульсантий науковий шлях цього молодого ще науковця, а також було

нам приємно привітати на нашому вечорі присутню маму д-ра Ф. Сисина і інших членів його родини.

Виконуючи обов'язки адміністратора науково-літературного Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих на протязі 20 літ, СУА бачить у цьому признання і заохоту для наших молодих науковців далі працювати для розвою української науки і культури поза межами України.

Третю нагороду на цьому конкурсі журі признало д-р Мирославі Мудрик-Цішкевич за її працю — "Нова генерація і мистецький модернізм в Україні", видання Анн Арбор Університету, 1986 р. Д-р Мирослава Мудрак-Цішкевич є професором історії мистецтва у Стейтовому Університеті в Колюмбус, Огайо. Диплом Бачельор оф Артс одержала в Case Western Reserve University а магістерський диплом у Колюмбійському Університеті в Нью Йорку. Студії закінчила докторатом на Університеті в Тексасі.

Д-р М. Мудрак-Цішкевич була стипендиствою Фулбрайта та продовжувала свою науково-дослідчу працю на інших університетах в Європі і в Америці. У 1988 р. зачала свою кар'єру викладача на Стейтовому Університеті в Колюмбус, Огайо, де одержала престижеву нагороду Outstanding Teacher's Award.

Вона є автором численних праць з ділянки історії мистецтва, а її книжка — "Нова генерація і мистецький модернізм в Україні", — видана в 1988 р. Анн Арбор Університетом — була нагороджена на VIII науково-історичному конкурсі ім. Лесі і Петра Ковалевих третьою нагородою.

Велике зацікавлення присутніх, тепла і незвичайно культурно атмосфера цілого вечора залишаться надовго у пам'яті усіх присутніх, які зійшлися та провели спільно з нами приємні хвилини цієї культурної розваги.

На цьому вечорі — вручення нагород VIII науково-історичному конкурсі присутні привітали теж д-ра Марту Богачевську-Хомяк з появою друком її книжки "Феміністки всупереч собі — історія українського жіночого руху 1884-1939". Книжка видана у 1988 р. Канадським Інститутом Українських Студій в Едмонтоні.

Книжка д-ра Марти Богачевської-Хомяк вийшла заходом і старанням СУА і була нагороджена на VII науковому конкурсі ім. Лесі і Петра Ковалевих ще в рукописі.

Книжка д-р М. Хомяк є цінним вкладом в історію українського жіночого руху у XIX-XX столітті і вона повинна стати настільною книгою кожної української жінки.

Виявляючи зрозуміння, присутні закупили книжки авторів на цьому вечорі, а було би дуже побажаним, щоби ці твори знайшлися в американських бібліотеках, публічних і університетських. Наше членство повинно про те постаратися у своїх місцевостях.

ЛІДІЯ ГЛАДКА
заступниця голови СУА для справ культури

КОНКУРС ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Комісія Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих пригадує шановним авторам про проголошення чергових конкурсів.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

Проголошуємо літературний конкурс на історичну повість. Тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твори повинні бути написані на друкарській машинці у трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж твори, друковані у 1988 і 1989 рр. Твори підписані псевдонімом повинні мати теж залучений коверт з прізвищем автора.

Реченець конкурсу: 31-го грудня 1989 р.

Склад журі літературного конкурсу слідуючий: проф. Іван Фізер, Ратґерський Університет; проф. Ася Гумецька, Мічіґенський Університет і проф. Мирослава Знаєнко, Ратґерський Університет.

Висота нагород буде подана пізніше.

НАУКОВИЙ ІСТОРИЧНИЙ КОНКУРС

Проголошуємо теж науковий історичний конкурс на історичну працю (монографію).

Темою може бути будь-який відтинок історії України. Рукопис повинен обіймати найменше 100 сторінок машинопису у трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж наукові твори, друковані у 1988, 1989 і 1990 рр.

Реченець конкурсу 31-го грудня 1990 року. Склад журі і висота нагород будуть проголошені пізніше.

Твори обох конкурсів слід надсилати на адресу:
Ukrainian National Women's League of America, Inc.
108 Second Ave.,
New York, N.Y. 10003

Вісті з Централі

V КОНГРЕС СКВУ ПРОГОЛОСИВ 1989 РІК РОКОМ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Відділи США одержали обіжник ч. 2 **культурно-освітньої референтури США**. Заступниця голови для справ культури Лідія Гладка пригадує, що згідно із резолюцією конгресу США з 1982 р. про "Тиждень історії жінки", США відмічує кожного року у місяці березні жінок, українок, які дали вклад в українську історію і культуру. У 1989 р. пропонує відмітити дві жінки: письменницю Лесю Українку у 75-ліття її смерті і Наталену Королеву у 100-ліття її народин.

Округа Огайо видала касету про народне мистецтво і народну творчість Угринова. Касету можна набути в Окрузі Огайо.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СПРАВАХ

"Союз Українок Америки — частина усієї української громади в США. Громада, хоч і зрізничкована, має спільну мету. Сила її залежить від числа зорганізованих. США може похвалитись великим числом та багатьма заслугами. От хоч би своїм друкованим органом". — Це з доповіді Ольги Фараонів, голови 11-го Відділу, "Загальна ситуація українців в Америці під сьогоднішню пору", виголошеної на конференції голів і організаційних референток відділів Філадельфійської Округи 12 жовтня ц.р. Доповідачка говорила про ролі Церков, наукових установ, громадських організацій, участь молоді в них, зв'язки з американським світом.

"Докладна, оптимістична доповідь" — підсумувала ведуча Віра Кліш. По доповіді — запитання, висловлювання: "Нереально дивимось на факти, завжди подаємо більше число членів, ніж організації справді мають. ..Хвалимо когось, а не згадуємо, що й самі маємо досягнення. ..Не даємо місця в організаціях молодим. ..Ні, молодь і сама не горнеться до них, бо вихована тут і не сприймає традиційних шляхів старших. ..Улаштувати великі відзначення, мусимо враховувати мету: для нас вони, чи хочемо мати доступ до державних чинників? ..Не беремо участі в американському політичному житті, тому завжди будемо осторонь."

Подано і підтримано конкретні пропозиції: вислати від Округи привітального листа Джорджеві Бушеві; привітати конгресменів, обраних від нашого стейту (ми ж звертаємось до них); створити в Окрузі сітку для писання листів до американців.

"Союзянка і Світова Федерація Українських Жі-

Повідомляє, що прозирки "Рукописи княжої доби" мають уже готові переклади тексту на англійську й французьку мови.

Теж просить Відділи робити старання, щоб американські бібліотеки закупили книжку Марти Богачевської-Хомяк "Все таки феміністки, жінки в українському громадському житті 1884-1939" — "Feminists Despite Themselves — Women in Ukrainian Community Life 1884-1939" та книжку Мирослави Мудрак Цішкевич "Нова генерація і мистецький модернізм в Україні: The New Generation and Artistic Modernism in the Ukraine."

* * *

38-ий Відділ США в Денвер, Колорадо відсвяткував 4-го грудня 1988 р. своє 10-ліття. Гратулюємо!

Ірена Чайківська
пресова референтка

ночих Організацій" — тема доповіді Лідії Дяченко. Членка управи СФУЖО в минулому, вона розповіла про організаційну структуру, конгреси, що маніфестують нашу єдність, виступи Федерації на світовому форумі, зв'язок з ООН. Чим сильніша, більша наша організація, тим сильніше й СФУЖО. Федерації завдячуємо, що союзянки мають змогу виступати на міжнародному форумі. Праця Федерації потребує великих коштів; кожна з нас може допомогти, ставши прихильницею її, вплачуючи вкладку, приходячи на імпрези СФУЖО.

Дещо з виступів — учасниця останнього конгресу: "Незабутне враження, раджу відмовитись від вакацій, а поїхати на наступний конгрес. ..Вперше почула, що можу своїми внесками підтримувати виступи українок на міжнародному форумі. ..На останньому конгресі СФУЖО було багато молоді".

"Відділи і їх відношення до Округи та Централі" — тема доповіді Марії Кондрат. Протягом попередніх чотирьох років вона була головою Округи, тож тема близька їй. Відзначає несерйозне ставлення до місячних сходів Округи, спізнення з обов'язковими вплатами, неспроможність створювати комісії для праці. Зв'язки з американськими організаціями повинні бути більш конкретні. Створили Музей — і це дуже добре, але не раз він абсорбував увагу Централі, а Округи були занедбані. Треба оживити програму, подумати про нові почини. Висилаємо 200 тис. дол. річно поза межі країни, а може б знайшли спонзора для оплати потребуючій дитині школи українознавства? Закінчує оптимістично: в Окрузі створився новий Відділ. Має 24 членки у віці 25-45 років, двомовний. Присутні одразу ж відгукуються, вітають Роксолянну Луців — голову.

Уривки з висловлювань: "Час застановитись, що ж то таке "жіночі" справи, організації, журнали?"

Президія (зліва): Л. Дяченко, В. Кліш, О. Гнатейко

..Треба дбати про архіви, зберігати матеріали конгресів та ін. ..Старатись, щоб у відділах були членки різного віку". Нарікання голів відділів з-поза Філадельфії: "Від нас вимагають репрезентації, мало часу на справи нашої організації". .."Округа не підтримує нас морально, наших імпрез". Підкреслюють важливість Музею, цінність музейних видань, виставок.

Після смачного обіду, зготовленого кількома союзнянками, доповідь Ольги Гнатейко, організаційної референтки СУА, "Приєднання нового членства". Вона вітає із створенням нового відділу, відзначає, що Округа зуміла зацікавити молодих жінок. Організаційна референтка найперше сама мусить вірити в потребу організації. Збільшення організації прагнемо, щоб залишити пам'ять по собі. Подає детально розроблені плани приєднання членства, заохочування його до праці, втримання при організації.

Дискусія по доповіді точилася навколо організаційних справ. Голова Округи Оксана Фаріон зраджує задум: з метою зацікавити Союзом Українок, заплановано імпрезу — "Мати і донька".

"Голова та членки відділу (дискусійні думки, як краще провадити відділ)" — це тема виступів двох голів — Лідії Дяченко та Богданни Михайлів. Перша розповіла, що у 20-му Відділі дбають про цікаві сходи: щоразу реферат чи дискусія на вільну тему. Крім організаційних справ, час від часу спільні розваги: відзначення Різдва, Нового Року, вшанування старших. Обов'язок голови пильнувати, чи вислані своєчасно звіти до Централі і оплати. Все залежить від голови відділу, — сказала колись Олена Лотоцька. І це вірно.

Б. Михайлів (91-ий Відділ): бути обраною головою — це почесть. Тому голова повинна працювати над собою, знати свої хибі і позбуватися їх. Але відповідальність за працю лежить на всіх членках, бо кожна повинна мати якийсь обов'язок, а голові залишається координувати працю.

Дискусія: "43-ій Відділ посилає членці раз на рік "лист зв'язку" — короткий звіт з праці. ..У 86-му Відділі вся праця делегована. Привчались до цього три роки, тепер дуже задоволені, референтки готують

звіти, і голова не мусить все робити. ..Відділи мусять мати різні завдання, бо у нас різні зацікавлення. ..Подавати ідеї, які зацікавлять молодих. ..Інформувати про важливі події у нашій громаді. ..Відбувати "День Музею" по всій Америці в один день. Централя повинна це запланувати, передавати до Округ, а вони — до відділів.

Останнє в програмі конференції: стислі інформації чотирьох референток про найважливіші поточні справи. Короткі виступи, і закриття.

Відбуту конференцію заініціювала Лідія Дяченко. Вона виготовила і програму, в якій час тривання (від 10-ої до 5-ої год.) Точно розподілила. Все відбулось, як заплановано — у рамках своєчасного початку і кінця. Голова Округи О. Фаріон, закриваючи конференцію, подякувала промоторові Л. Дяченко, О. Гнатейко, котра присвятила цілий день нашій Окрузі, ведучій В. Кліш, усім доповідачкам, господарям, присутнім, яких було 44.

Галина Царинник

Частина присутніх на конференції.

Із Світлим празником Різдва Христового в Тисячоліття Хрещення України та з нагоди 20-ліття існування нашого Відділу вітаємо Головну Управу СУА, Редакційну Колегію "Нашого Життя" та всіх членок Союзнянок і бажаємо Веселих Свят та Щасливого Нового Року.

З цієї нагоди пересилаємо Різдвяний дар 1000.00 дол. на фонд ім. О. Лотоцької і 1000.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя".

Управа і Членки 99-го Відд. СУА
Вотервліт, Н.Й.

ШУКАЙМО ДАВНІХ ВЗОРІВ ДО ВИШИВАННЯ ХРЕСТИКАМИ

Наші читачі-вишивальниці просять щоб помістити взори до вишивання хрестиками з таких околиць: Покуття, Городенка, Товмач, Борщів. Хто має такі взори просимо прислати до редакції. Після використання взори повернемо.

Редакція "Нашого Життя"

ЛЬВІВ — МІЙ БІЛЬ, МОЯ РАДІСТЬ, МОЯ ГОРДІСТЬ

Цим глибоким прив'язанням до рідного міста ди- шуть листи і поезії Ірини Сенік, невтомної поетеси і мисткині, хоч твори її не знайти в музеях, а вірші розкидані в безліччі листів до друзів по цілім світі. Маленьку спробу віддати шану її талантові, стиліза- торки й авторки тонких народних взорів, поетеси ніжного, глибоким болем за важку долю рідної землі та її людей перетканого слова, хай послужать цих кілька рядків.

У зв'язку з Тисячоліттям нашого Хрищення Ірина Сенік надумала вишити 50 мініатюрних цер- ков за власними рисунками. Ще в квітні 1988 р. пи- сала мені: "Церков я вишила 34, а може ще по свя- тах, як перестане "серце шаліти", дошию 16. Бо маю вже все намальоване. Хочу як найбільше львів- ських церков. Бо мушу бути вдячна Долі, саме за те, що я народилася в такому чудовому місті. Воно — місто — мій біль, моя радість, моя гордість."

І ще відбуваючи заслання в Казахстані, в ті важкі роки, коли вигляди вернутися в Україну були такі мі- німальні, що й важко описати, Ірина Сенік писала:

*А я ще вернуся у Львів
І буду в ньому вічно жити,
Бо там розцвів мій перший спів,
Найпершого кохання квіти.*

*Там наливався щастям дім
Як повинню весняні ріки,
Ти завжди, Львове, будь моїм
І я — Твоя — навіки.*

У ці роки, далеко від рідної землі, тільки сни мо- жуть приблизити її, тільки сни будують мости в да- леку Україну:

*Мені наснилася
Поранена калина
Над бистроплинним плесом Прута.
Мені наснилась Батьківщина
Неначе церква призабута.
Мені наснилися тихі верби
Що шепчуть заворожено молитви,
Мені наснилися древні герби
Князів і воїв славні битви.
Мені наснилося майбутнє,
Віків розгойдана колиска...
Та раптом дійсність
ледь-ледь чутно
Згасила сну нічного зблиски.*

Ірина Сенік уважно слідкує за проблесками від- родження українського культурного життя. Так вона

пише ще весною 88 р. "Ми теж чекаємо на появу вір- шів нашого українського Рільке (Так Ірина називала у листах улюбленого побратима долі Василя Стуса). Обіцяли надрукувати в "Літературній Україні". Ми- нулого тижня — о диво-дивне! — надрукували В. Си- моненка "Злодій" і "Некролог кукурудзяному кача- нові". В 1972 р. ці вірші інкримінували мені як анти- радянські..."

Часто кружляють її думки довкола трагічної по- статі Василя Стуса. В листі з листопада 88 р. читаємо: "Часто подумки шепчу рядки нашого Рільке. Це ж у Свят-Вечір йому би виповнилося 50... (помилка, бо йому б виповнилося 51 — А.Г.Г.)

*...Тернисте
Стернисте
А Ти перейшов
Не кляв
Не поминув
А виріс до зорі
І сам зорею став
Над нашим скорбним Вифлеємом
Щоб освітити
Іншим шлях предовгий
Маленьким? Ні.
Зерном — зернищем Ти проріс
У нашій борозні.
І буде колоситись рідне поле,
І буде жниво серед жнив...*

Поетесу не покидають однак образи останніх днів рідного поета-побратима:

*...Грати у горлі моїм.
Карцерні грати.
Крізь них Твоє обличчя
Мій Брате.
Рветься у небо
Зболений біль
І затамований крик.
Всі мої думи
в жалобі по Тобі...
По Тобі
Що рано так зник
І так пізно з'явився
У нашому небі.*

І знову повертаючися до мініатюрних церков, вишитих до Тисячоліття для Українського Музею за

океаном, питає Ірина, питають її друзі з України: "Де поділися мої вишивані сувеніри до мілленніюму? Було їх 34. Шкода, якби пропали". Так само просить знайому з Поділля допомогти розшукати ці мініатюрні вишивки-церкви. Ця знову ж хотіла б потішити Ірину, що її праця, яка творилася у таких важких життєвих обставинах, при важкій недозі чоловіка та її самої, не була присвоєна якимись колекціонерами, а віддана, як собі бажала їх авторка, до музею, у власність громади.

А може вся ця тривога, що мучить мисткиню вже довгі місяці, взагалі безпідставна, лише забули їй подякувати....?

Від Редакції.

В пошуках за вишиваними церквами роботи І. Сенник ми ствердили, що Український Музей у Нью Йорку їх досі не одержав.

ЩЕ ПРО "НАРЕЧЕНУ" ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО

Як ми вже про це писали у "Нашому Житті" за місяць вересень, трапилася помилка. Репродукція картини на обкладинці є "Наречена" великого мистця України, Федора Григоровича Кричевського, професора Київського Художнього Інституту, засновника і першого ректора бувшої Української Академії Мистецтв.

"Наречена" — це його конкурсова праця на закінчення Петербурзької Академії Мистецтв у 1910 році, за яку він отримав першу нагороду: золоту медалю та однорічну подорож за кордон на кошти Академії.

Позувала для "Нареченої" дочка шишацького козака з Полтавщини Христина Скубій (проф. Кричевський мав хату в с. Штаки і всі свої літні вакації проводив у цьому мальовничому селі; майже всі його модельки і пейзажі походять з Шишак).

У 1937-40 роках він створив ще один шедевр — "Замріяну Катерину". Цікава аналогія цих двох творів.

У першому, село перед революцією, рік 1910. У центрі, взявшись у боки, гордо стоїть наречена. На ній білий весільний байбарак з парчевим коміром і такою ж попередницею, плахта, добре намисто з дукачами, червоний шовковий весільний вінок, червоні чоботи.

У "Замріяній Катерині" село 1937-40 рр. Катерина з ангельським обличчям і тихою усмішкою заплітає свої довгі коси. Вона не має ні намиста, ні дукачів, вона не має плахти. Її стрункий, майже дитячий стан, огортає чорна дерча, що її носили в будень лише літні жінки до праці. Вінок і стрічки "совєтської" якості лежать на ослінчику. Боса, вона стоїть у одвірках своєї хати, вона втікає із села — до Полтави, до Києва вчитися — і леліє найкращі мрії.

Лише великий Кричевський так наочно міг показати оголене, зубожіле українське село в роки комуно-більшовицької навали, та внутрішній і психічний стан тодішньої української молоді.

Культурно-освітня референтка
63-го Відділу СУА

д-р Валентина Савчук

Федір Кричевський. Замріяна Катерина. 1937-1940 р.
Fedir Krychevsky. Kateryna lost in reverie. 1937-1940.

СИН МАЛУШІ

Пам'яті моєї мами присвячую в цей світлий час тисячоліття.

Він сидів у глибокій задумі біля тисового ложа хворої матері. Крізь вікно княжого терему вливалися пахощі весни та щебет пташні, але ангел скорботи розвівав їх своїм сумним крилом.

На синових широких грудях біліла сорочка, проста, полотняна. Це вона її колись ткала, вона її колись гаптувала тоненькою золотою ниткою, щоб син був красен, як місяць на небі. І в долі просила щастя для одинака.

Мов вихор — Стрибожич вертав з далеких походів її ладо, лицар Святослав. Привозив ласку й дари — і щастя їх розцвітало весняним сонцем, промінним і коротким. І взяв їх син від батька всю буйність і пристрасть варязьких прадідів, а мати передала в спадку спокій і мудрість, добро та силу слов'янського серця й роду. А як гроза й хмари збиралися над чорнявими кучерями сина, а наруги й кпини лукавих недругів троїли дитяче серце, вона тулила хлоп'я до теплих своїх грудей і співала тихим журливим голосом древні билини про мужніх предків своєї Деревлянської землі.

"Я не рабиня, сину, а ти не рабинин", казала. "Я донька, а ти внук хороброго князя Мала. Боронив він своєї Деревлянської волості від примучувань полюддя, від дані високої, що її мечем збирали для Ігоря Свенельдові люди. З попелищ Іскоростеня врятувала мене — мале дитя і братіка мого Добриню — твоя бабуня Ольга. В її серці, месниці за смерть мужа, розтаяли льоди, а на їх місці ввійшло щось тепле й добре, щось, що зуміло простити, помилувати, забути. Це вже мабуть сходила в її душі зоря нової віри. Не поневолити вона нас, а ласкавою рукою поселила нас з батеньком у Любечі, ще й дала боярську власть. А як завітала до мене юність і русяві коси обвили золотою короною моє дівоче чоло, княжна покликала мене в свої Вишгородські палати. Чайкою полинула я до неї, бо серце шептало мені, що там моя доля. Ні ключницею — ні рабинюю я там не була, а повірницею дорогої княгині — матері, дорадницею в смутках, посередником між нею, а простим нашим людом. Там вже вперше узріла я й його..." Вона голубила сина, гладила його густі кучері і гляділа на його брови, що такими ж самими темними луками, як і в неї, знімалися над очима. В тих очах, а вони мов води бурхливого Дніпра, бачила вона свою єдину любов, свою тугу й розпач і втрачені надії — мрії. Десь здалеку, наче в тривожному сні, зашуміли печенізькі полки, загрімилі труби і — полилася лицарська кров її лада Святослава.

"Мамо, я відомщу смерть батька, я все відомщу. Мечем і вогнем згладжу печенізькі орди, зрівняю їх з землею! І твою кривду відомщу, всі наруги над тобою злих людей, всіх тих, що кличуть нас рабами".

В хлопця горіли очі дивним жаром, а мати успокоювала його ласкою й миром. "Ні, Володимире, ти-син Малуші, християнки. Від малечку складаю я твої дитячі руки до молитви Єдиному Богу, а Він учить нас любови й всепрощення. Бач, слідом за твоєю доброю бабунею пішла й я і з трепетом душі прийняла правдиву віру. А колись і я запалювала вогні купальські і молилася в святих гаях до сонця, місяця та зір, до дерева, глини, до каміння. Але добро нової віри переборолو темінь і страх перед волхвами, і моя душа пішла за Христом — Спасителем. Знайшлися визнавці правдивого Бога серед бояр-русичів, дружинників-варягів, серед купців на базарах і серед низького люду. Старенький отець Григор благовістив нам нову істину і ми знали, що нашій душі відкрилося досі небачене світло, нечувана правда, невідома любов".

"А чому ж стоять ще й досі кумирі?" — допитувався син.

"Як виростеш, скинеш їх, попалиш і виведеш свій нарід на шлях правди. Я знаю це, бо щось віще щепче мені з глибини. А як Господь покличе мене до Себе, ще заки це наступить, похорони мене як християнку. І слухай серця свого, мій любий сину..."

Гей, скільки то літ прогуло від отих днів, як матуся про серце говорила, скільки далеких походів прогриміло, списів і шеломів понадщерблювалося, скільки крові богатирів пролилося, заки в славі засів на батьківському престолі син Малуші. І знову ж зацвіли весни над берегом Дніпра-Славути. Знову ж довгі валки купців міряли шляхи зі сходу на захід та з півночі на південь, міняючи шовки за скіри, а вина за зброю. І слава неслася по всьому світі про багатство, силу й красу нашої землі. А вона, велика й широка, об'єднана та скріплена тверезою рукою та бистрим умом нового володаря, — палила й дальше вогні перед ідолами й складала Перунові щедрі жертви.

Сумувала Малуша в Будутині. Це ще від добродійки — княгині своєї Ольги дістала вона оце тихе гарне село. Яке ж дороге й близьке воно її серцю. Тут вона на світ привела єдиного сина і сюди вертала з Вишгородських палат, як буревії життя кидали нею, осамітненою, мов тим осіннім листочком.

"Не сумуйте, наша Пані, за сином" — казали їй добрі люди. "Не так уже далеко той Новгород. Во-

лодимир верне в славі й буде нам князем. Так хочуть боги."

"Немає богів, добрі люди. Є один всемогучий Господь над нами". І Малуша сіяла Христове зерно між простий — вбогий нарід, а воно кільчилось і сходило напричуд свіже й здорове. Бо зерно, засіяне в чистому нелукавому серці, родить багате жниво. Загули кінські копита перед Будутинською садибою Малуші. Це Володимирові післанці прибули, щоб забрати княжу матір у нові багаті київські палати.

Не поїхала Малуша. "Перекажіть князеві, що прибуду, як завершить діла свої". "Малуше, про які оце діла говориш? Чи не завершив він їх, як завоював полоцьких кривичів, приборкав радимичів і в'ятичів, відбив червенські городи, а навіть добув землю далеких ятв'ягів. А походи на хорватів, на болгарів, чи це не діла? А печеніги? Він же ж їх розбив, ослабив до краю і відогнав далеко в степи. Чейже ж ще так недавно орда ревіла під мурами Києва, а там була Святославова мати — Ольга і княжі діти, і ти, Малуше. Скільки ж городів збудував наш князь на кордонах великої нашої землі, над Стугною й Десною, Трубежем та Сулою, а скільки приязних високих посольств з далекої Німеччини, Чехії, Угорщини навідують княжий двір! Скільки опіки над своїми воїнами розгорнув наш князь. Біля нього вже свої люди, а не наємники варяг, свої бояри й дружинники — русичі. Між ними вірний дорадник, дядько а брат твій, Добриня. І таких, як він, багато. А ти, Малуше, це все називаєш незавершеним ділом? Якщо ти, його матір, невилі оцінити свого сина, то зроблять це боги. Ось, наказав Володимир витесати Перуна і поставити перед самою замковою брамою..."

Заскигліло чайкою Малушине серце. А як післанці відїхали, знемогла княжа мати. Поблідла, ослабла, на її тендітне тіло впав якийсь невидимий тягар. Поїли хвору добрі люди цілющими зелями, але марними були їхні зусилля. Малуша меркла, догаряла.

Серед темної ночі мчав вихором лісами-полями самітній їздець, підганяючи стременами коня. Ні бояр — ні дружинників не бажав князь біля себе. З віддалі заблимали бліді світла Будутинських осель. "Коли б не запізно, коли б не запізно!"

Припав соколом біля матиного ложа. Оживилось лице недужої якимсь блідим сяйвом, але очі гляділи вже наче з далекої вічності. На синове чоло лягла журба-печаль.

В своїх кріпких долонях тулив він ніжно материну руку, білу як лілея, і вдивлявся в її лице, оте єдине на світі — вільне, незрадливе обличчя! А кожна морщина на ньому, це крапля його неспокійної долі, його походи, тривоги, небезпеки, його гріхи. А кожний сивий волосок, це туга-тоска за сином. Що слава цього світа, блиск і могутність і велич, бліді вони! Як радо віддавав би їх за оце єдине, материне життя.

За вікном гудів осінній вітер, догаряла біля матері свіча, і в темні ночі полилася молитва, гаряча, давня, призабута, а дорога, як знайдена знечев'я

перлина серед пилу життєвих шляхів. "Отче наш, іже еси на небесах..." Це ж вона, люба мати, вчила його колись тих слів, а він маленьким повторяв за нею.

"Помилуй, Христе, матір мою! Оздорови її, як оздоровляв Ти хворих і воскресав померших. Вкажи мені шлях з темряви до Вітця Твого, щоб я прийняв Його й служив Йому і насліддя моє та нарід мій повік до Нього. Бо княжа слава не дала душі моїй ні миру — ні щастя. Шукаю вже давно за світлом Твоїм з цієї темряви, з гордині моєї. Візьми мене за руку і поведи до Правди, як матір мене колись вела й навчала. Зглянься над нею, верни їй силу, щоби дожила слави Твогого царства на нашій землі..."

На дворі сіріло, свічка погасла, а князь клячав, молився і сповідався матері з гріхів своїх. Суворе лице воїна осяяло невидиме тепло, а з очей, що досі не знали милосердя, скотилася гаряча сльоза і впадала на материні уста. І, о диво, вони, бліді та зів'ялі, відкрилися, оживились і усміхнулися до сина, як колись давно. "Все слухай серця свого, сину", — прошептали.

Ще ослаблену, але оновлену й чудесно ісцілену везли Малушу в Київські палати. В славі вертав Володимир — християнин з Корсунського походу, а біля нього грецька царівна, дружина його Анна. Плили ідоли в безповоротну безвість, а води священного Дніпра-Славути хрестили нарід наш у нову святу віру. Древні звичаї предків вливалися в нову євангельську правду, як ріки в широке море, і зрошували щедро спрагнені ниви нашого буття.

Раділа Малуша, віджила, скріпилась, навчала внуків нової віри, помагала князеві годувати голодних, піклуватися сиротами й вдовами, провідувати недужих, заступатись за покривджених. Докінчувала синові діла.

На годинниках віків вибивав тисячний рік і забирав з собою все найцінніше й найдорожче Руської землі — родительку її крестителя — апостола, Малушу — рабу Господню. Плакав син і плакала його земля за матір'ю святою. Били дзвони в Десятинному соборі. На Київські гори спадали срібні роси...

ЗОЛОТІ ДУМКИ

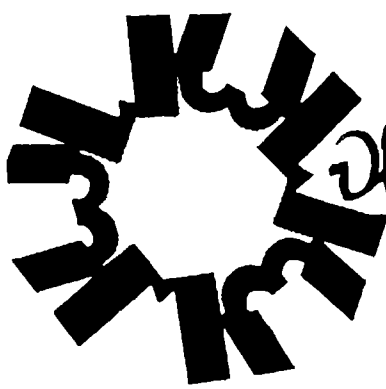
Думання це найважча праця.

Голова не є тільки на те, щоби на ній носити капелюх.

Багатство або влада є даром сліпого призначення, але доброта є власною заслугою.

Людина, яка не любить, — не живе а животіє, без внутрішнього розвитку і без можливості переведення великих діл.

подала **Х.Н.**

КАЛЕЙДОСКОП Жіночого Життя

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ 1989

Київ — тут виступила з концертом Бела Руденко — "український соловейко", — відома колись оперна українська співачка, яка їздила з концертами по США та Канаді — тепер живе вона у Москві та працює там у Великому оперному театрі.

У **Львівському** музеї народної архітектури та побуту, відкрито виставку оригінальних декоративних творів молоді української художниці з Черкас Тамари Гордової, які є продовженням кращих традицій українського декоративного малярства.

Любов до мистецтва вона винесла з батьківської хати. Її батько — талановитий гончар, різьбар у металі, мати-ткаля художниці. Любов до мистецтва привела її до Одеського технічно-художнього училища. Головним джерелом натхнення художниці є краса природи рідного краю. Здається, що всі квіти України вона збрала у своєрідний букет. Вона чудово засвоїла таємниці стилізації елементів природи і в той самий час уміння зберегти усю натуральну красу природи в своїх творах. У своїй творчості звертається до поезії Тараса Шевченка, Василя Симоненка та українського пісенного фолкльору.

* * *

175-річчю народження Т. Шевченка, яке припадає на 1989 рік, будуть присвячені літературні вечори, конференції, кінофестивалі та художні виставки. Все очолює республіканський ювілейний комітет на чолі

з Марією Орлик, яка є заступником голови Ради Міністрів УРСР.

Гарвард — Гарвардський український літній курс отримав допомогу в сумі 12,500 дол. В оплачення посади мовного координатора. Посаду цю прийняла Наталія Пилип'юк з Альбертського Університету.

Katherine Fanning головний редактор "The Christian Science Monitor" від 1983 року залишила цей пост через фінансові проблеми.

Пакістан — Беназір Бгутто (Benazir Bhutto) — 35 років, жінка і матір зістала вибраною першою жінкою — провідницею в ісламському народі. У виборах, які відбулись у Пакістані — перші за 11 років — побідно вийшла Бгутто. Освіту вона одержала в Гарварді і Оксфорді. Була живим свідком слави і упадку свого улюбленого батька Зулфікар Алі Бгутто (Zulfikar Ali Bhutto), котрий загинув у авіаційній катастрофі.

Беназір Бгутто хотіла пімсти за смерть батька і це їй повністю вдалося, — вона перебрала його місце.

КАНАДА — Едмонтон

Лавреатом післядокторської стипендії ім. Непораних на 1988-1989 рік є д-р Францес Свиріпа. Цю стипендію надано їй за дисертацію під заголовком "Від княгині Ольги до Баби. Картини, ролі і міти в історії українського жіноцтва в Канаді". Будучи лавреатом ім. Непораних д-р Свиріпа опрацює, поширить і приготує свою дисертацію до видання монографією.

Ф. Свиріпа народилась в Саскачевані й здобула бакалаврат з гуманістики а відтак магістерський диплом 1976 р. а докторат 1988 р. в Альбертському університеті.

ВЕЛЬМИШАНОВНА ПАНІ РЕДАКТОР!

Складаю 1000.00 дол. на Стипендійну Акцію СУА, на освіту жіночої молоді та 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". З глибокою пошаною до Вас, Вашого Брата Юрія і до пам'яті Ваших покійних Батьків.

З Різдвом Христовим та Новим Роком — Всего добра!
Дарія Витанович

ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК!

В "Нашому Житті" за грудень 1988 р. на стор. 11 не видрукувано прізвища автора статті "Наталена Королева". Автором статті, а теж власником листів Наталени Королевої є **Д-Р ОЛЕКСАНДРА КОПАЧ.**

Просимо вибачити
Редакція

НЕКОНВЕНЦІЙНІ ЗАСОБИ САМООБОРОНИ

Мері верталася з проби хору. Всіла в порожній вагон підземки засунувшись в кут. Раптом два чорні молодці вскочили в вагон і направилися в її бік з наглядним наміром звільнити її з намиста, сережок і годинника. Мері з переляку почала співати свою партію з ораторії Генделя. Напасники остовпіли й утекли. Втікаючи кричали до себе: "Гей, Джов, чого вона вие?" — "Ти мене питаєш? Я так само знаю, як ти! Їй щось бракує!"

На другий день Мері розказала про свою пригоду своєму нареченому Стівові, по фаху психіатрові. Він захопився ідеєю збуватися напасників неконвенційними методами. Викомбінував їх декілька й прочитав своєму товаришеві антропологові Джекові з думкою написати пізніше наукову розвідку на цю тему. Самооборонні засоби без зброї:

1. Починай співати або танцювати.

2. Стань на всі чотири й гавкай.

3. Розкинь дрібні гроші й кричи: "Боже мій, це ж запла за моє мешкання". Напасники або заберуться, заліниві збирати з підлоги дрібні гроші, або ти швидко тікай, як збиратимуть.

4. Починай роздягатися, верещучи: "Маєш, бери собі все, мені непотрібно!"

5. Дай їм трохи грошей, кажучи: "Беріть, вам більше потрібно як бідним етіопцям!"

6. Обнімай їх приговорюючи: "Вітайте, я радо приєднуюся до вас. Тішуся з такої нагоди!"

7. Кричи: "Не дотикайте мене, в мене ЕЙДС", а сам іди до них з витягненими руками.

І що ви подумали б, якби Джекові прийшлося ужити таких оборонних засобів? А сталося це знову ж таки в підземці за яких два тижні.

Джек почав роздягатися. Скинув плащ, блюзу, сорочку, а напасники не вступалися. Ставши на всі чотири, почав гавкати: "Гав, гав-гав!" На своє здивування напасники втекли. Раптом хтось поклав йому руку на плече: "Думаєш, що ти собака, га?" Джек повернув голову й побачив за собою двох поліцаїв. Йому блискавично мигнула думка: "Як треба, то їх нема". А другий вже додавав: "Роздягаєшся в підземці та ще в кінці листопада? Що це тобі, Маямі?" На це Джек: "Лякаю напасників!" Поліцай ч. 1: "Яких? Нікого ж нема!" Джек: "Були, але втекли!" Поліцаї переглянулися, ч. 2 повів пальцем по голові, а ч. 1 сказав: "Ходи з нами!" Джек: "Мені нічого не бракує!" Поліцай дуєтом: "Знаєм, знаєм. Ходи! Одягайся!" Завезли нещасного Джека на психіатричну клініку. Там його залишили на обслідування, мовляв неморальна поведінка в підземці й удавання з себе собаки. З клініки задзвонили додому. Батьки злякалися. У родині не було ненормальних, хлопець ніколи не мав ніяких симптомів божевілля. А що як це ЕЙДС? Одна Мері зрозуміла все, як побачила в газеті на самому переді грубим друком: "Чоловік у підземці роздягнувшись, став у самім біблі на всі чотири й гавкав, удаючи з себе собаку". Подзвонила до нареченого, він поїхав до психіатричного заведення й витягнув товариша.

Результат? Доктор Стівен Піттс пішов під обслідування у своїм же заведенні, а Мері зірвала з ним заручини, коли побачила в газеті: "Психіатр з'їхав з глузду".

Івга Жак

ЗБІРКА ВАСИЛЯ СТУСА НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

У видавництві Герольд унд Аппель у Гамбурзі появилася збірка поезій Василя Стуса німецькою мовою в перекладі Анни-Галі Горбач
WASSYL STUS: DU HAST DEIN LEBEN NUR
GETRÄUMT

(Життя привиділось...)

Збірка містить понад сто поезій з книжки поета "Палімпсести". Поезії укладені перекладачкою за темами: "Ти подолала доле...", "І поверни дні забуті", "Так мудро нас страждання піднесло... понад добою".

Вступ славістики-літературознавця Е. Вольфгайм знайомить читача з постаттю поета та його лірикою на тлі європейської літератури. Післяслово Анни-Галі Горбач — це портрет Василя Стуса гуманіста і правозахисника на тлі суспільно-політичних подій в Україні останніх 20 років. Книжка в твердій оправі має 153 ст. і коштує в книгарні 18 НМ. Її можна набути також в укр. книгарні "Дніпрова Хвиля" в Мюнхені.

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

ВІСТІ З УКРАЇНИ:

На дзвіниці Спаського собору в Чернігові, який є пам'яткою архітектури XI ст., змонтовано 23 дзвони, що довгий час зберігались у історичному музею. Музиканти працюють тепер над створенням на основі народньої клясичної і сучасної музики партитури чернігівського передзвона, який виконуватимуть під час свят і врочистих подій.

До 175-річчя з дня народження Т. Шевченка видавництво "Музична Україна" випустять збірку для дітей та юнацтва на вірші поета "Зоре моя вечірняя", хорові твори українських письменників на вірші Т. Шевченка, а також перевидано дитячу оперу "Коза — Дереза".

У Львівській бібліотеці знайдено рукопис Максима Рильського "Радість рибалки", датований 1908 роком. Це один з ранніх віршів поета, датований і записаний рукою автора. У бібліотечних сховищах знаходиться також кілька листів Рильського до різних адресатів.

Славнозвісний дендрологічний заповідник "Софіївка" в Умані буде повністю відновлений. Понад 150-гектарна територія "Софіївки", закладеної на прикінці XVIII ст., буде охоплена охоронною зоною. Реставрація охопить гідротехнічні та архітектурні пам'ятки, більш мальовничими стануть Елейські поля, Англійський парк, Кавказькі гори, павільйони та альтанки, будуть відкриті гроти, каскади і підземні тунелі.

З великим успіхом виступав у Югославії на Міжнародному Фестивалі народньої музики придунайських країн ансамбль танцю "Волинянка" з Луцька. На Фестивалі українці показали композицію "Волинське весілля", за яку журі нагородило їх дипломом лауреата міжнародного фестивалю та пам'ятною медалею.

З УКРАЇНИ ПИШУТЬ....

...А 4 серпня була спроба провести мітинг. Я якраз їхав до Мар. і зійшов з тролейбусу. Навіть не сподівався, що прийде так багато людей. Напевно це затьмарило запис на меблі. Було багато міліції, солдатів, автомобілів... Багатьох арештували. І це не зважаючи на те, що напередодні 3 серпня, прийнято рішення про відповідальність за порушення порядку, проведення зборів, мітингів... А там штраф до 300 крб., арешт до 15 діб. А за повторне порушення — позбавлення волі до 1 року або штраф до 2 тисяч крб.

7 серпня... Напишу деякі новини з газет. У "Молоді України" за 7.08. Бувши "афганці" вирішили 2 серпня пройти маршем по Хрещатику у Києві (був день десантних військ). Зіткнулись з міліцією. Незадоволених висмикнули з натовпу. Щоб зручніше було йти, викручували непокірним руки, тримали за волосся. Було й таке, що діставали кулаками у печінку. А на грудях у декого з тих, кого вели до машини — ордени, медалі. Тепер зрозуміло з кого Львівська міліція може приклад брати.

Зустрів я стару газету "Лен. молодь" за 23.6.66. Такі тут перли зустрічається, що можна впасти. Ось почитайте: "Подивіться на національний склад делегації! Хто захищатиме інтереси України на конференції? Росіяни і зрусифіковані іногородці?"... Але ось і вибухнуло в устах В. Чорновола оте чорносотенне, вкрите зловісною пліснявою слівце "іногородці". ... Це з публікації яку підписали В. Андреева і М.

* * *

.... В нас вже зима. Снігу мало, але холодно. Чекаємо на великі морози. Цей пакунок, що прийшов до М. з книжками? "Берегиня" написана в "застійний період". У вчорашній "Молоді України" В. Скуратівський помістив статтю "Єжова рідний брат" про Кагановича. Якщо буде друге видання книжки, він напевно її змінить. Про голод вже пишуть багато.

* * *

...Магазини в нас пусті. Їжі майже нема. Купиш якийсь шмат гнилої ковбаси і тишишся. Забезпеченість по місту чоловічим взуттям на 40%. З ювілерних магазинів навіть виробы з алмазами зникли. Записався в чергу на кольоровий телевізор на 1990 рік. Бензину також нема.

5 жовтня відкрили новий Універмаг. Щось нагадувало запис на меблі. Через три години закрили на ремонт. Розбили кілька вікон, порушили сигналізацію. Живемо як у казці: чим далі, тим страшніше.

* * *

....Я запитував ціни на деякі музикальні речі. Уявляю, що це коштує багато. Такі дорогі подарунки я не приймаю. Хотів би заробити. Якщо б то можна було, як полякам, приїхати попрацювати і заробити...

Андрій Гуменюк. Графіка 1988 р. З колекції родини Пилишенків.

Andriy Humeniuk. Drawing, 1988. From the Pylyshenko collection.

* * *

...Вже кілька років дитині, стільки заходжу в магазин "Мелодія". На 50-60 платівок для дітей на рос. мові — від 0 до 4 на українській. Як сказав поет: "ще й холера" називають інтернаціоналізмом (напевно великодержавним). А цілі напрямки взагалі відсутні. Ні однієї платівки з українським "роком" чи бардами (авторами виконавцями). Розповідай після цього молоді, що українська мова не провінційна. І чи когось за таке порушення Конституції покарали? Добре, що націоналістів навчилися шукати навіть за океаном.

* * *

...Я думав, що у першій половині наступного року приїде хтось з Вас. Може вдвох спробуєте? Якщо заздалегідь брати квитки, то дають знижку на 50%. Отже це дорого не буде. Якщо з матеріальної сторони, то проблеми нема. Але організаційні будуть. Вже чув, що у Москві багато людей ночує у черзі за квитками.

РІК 1989 — РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

НАША ПАНІ СТЕФА

(похорон св.п. Стефанії Пушкар)

Стефанія з Чижовичів Пушкар померла 11-го квітня 1988 р. Відійшла з-поміж нас на вічний, заслужений спочинок після довгої недуги.

Покійна, голова Союзу Українок Америки від 1965-1971 року, була також заступницею голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Її праця допомогла навіязувати контакти з чільними провідниками світу. Від зустрічі в Тегерані, була приятелькою Індіри Ганді, переписувалася з нею аж до 1984 р. Покійна Стефанія, дочка о. Семеона і Марії Ортинської Чижович, студіювала в Україні. Закінчивши університет у Празі дипломом індустріальної інженерії та маркетинг, вона прибула до Америки у 1925 році. Приїхала, щоб студіювати на Пенсільванському університеті та перевезти тіло її вуйка, Сотера Ортинського, першого католицького єпископа в Америці, на батьківщину. Працю в Пенсільванії вона закінчила, але тіло св.п. Єпископа Ортинського залишилося поховане у Філядельфії.

Повернувшись до Галичини, заснувала Психотехнічний інститут Львова, бюро з метою евалюації і випробовування аплікантів на працю. Стефанія Пушкар стала директоркою Кооперативи "Українське Народне Мистецтво" у Львові і була співосновницею журналу "Нова Хата".

У 1932 р. прибула до Америки, щоб зорганізувати український павільйон на світовий Фестиваль у Чикаго. На постійно переїхала до Америки у 1948 р. Рік пізніше стала співосновницею Кредитівки Самопоміч у Філядельфії. Активною була теж в Менор Джуніор Каледжі Сестер Василянок і грала ключеву ролю у заснованні Студійного Осередку Української Культури цього ж каледжу.

Стефанія Пушкар була членкою Т-ва інженерів, УКК і одною з основиць Українського Музею в Нью-Йорку.

У похоронних відправах 15 і 16 квітня 1988 р. взяла участь велике число української громади.

Після Панахиди, яку відправили о. мітрат Зенон Злочовський, парох церкви св. Михаїла, о. мітрат Іван Біланич, о. крилошанин Ярослав Шуст, о. крилошанин Тома Барилляк і о. Маріян Процик, прощали покійну: почесна голова СФУЖО Лідія Бурачинська, голова Союзу Українок Марія Савчак, (гляди "Наше Життя", травень 1988 р.), д-р Леонід Рудницький від УПСО, Теодор Крочак від Парафіяльної Ради церкви св. архистратига Михаїла, Марія Кондрат від Окружної Управи СУА, і Микола Галів від журналу "Патріярхат" та крайової управи УПТ в США, і Людмила Чайківська від 43-го Відділу.

Наводимо прощальне слово Л. Чайківської із 43-го Відділу: "В протоколі перших сходів 43-го Відділу СУА з жовтня 1957 року записано: "В гостинному домі і за ініціативою Стефанії Пушкар зібралось кілька пань, щоб заснувати новий Відділ СУА. Дали йому ім'я Олени Пчілки і номер 43. І з того часу ми почали працю. Нашою основицею і першою головою була св.п. Стефанія Пушкар. Треба зазначити, що творення нових Відділів СУА було її головним стремлінням при організуванні праці СУА. Переселення родин до Америки творило для цього добрий ґрунт.

Разом з тим виникла потреба творення світличок для дітвори. І у цьому напрямку вона грала головну ролю. Її доповідь на тему: "Сучасні потреби української дитини на нових поселеннях та потреба нашої громадської співпраці для виховання дитини", стає провідним моттом у дальшій

праці СУА. Зрівноважена, спокійна, усміхнена, мала дуже важну прикмету — вміла уважно вислухати без різниці, з якою справою хтонебудь до неї звертався.

Поважала кожного з нас і цінила, вміла втілити в нас і переконати нас, що ми дійсно можемо зробити те, що здавалось нам неможливим.

Коли Відділ розвинув свої крила і під наглядом почав працю, вона відійшла на вищий ступінь в обов'язках СУА, проте ніколи нас не покидала.

Була присутня майже на всіх сходах, виголошувала цікаві реферати на виховні і практичні теми, провадила імпрезами, була головним промовцем на 20-літтю нашого Відділу. Давала вказівки, як ліпше працювати. До сьогодні пам'ятаємо і дотримуємося її слів, які повторяла при кожній нагоді: "Пані, дорожимо кожною членкою СУА".

І хоч була вже головою Союзу Українок на цілу Америку, та все ж була з нами — наша членка, наша Пані Пушкар...

У січні 1981 року ми влаштували їй 80-ліття. Було гамірно, весело, багато спогадів цікавих і, як завжди в її товаристві, приємно...

Невдовзі почалась її тяжка недуга...

Спи спокійно, Дорога Сестро. Ти навчила нас праці в громаді, надхнула нас почуттям гордості приналежності до своєї організації. Твоя світла пам'ять залишиться між нами назавжди... Мужеві, д-р Володимирові Пушкареві і всій родині, щирі співчуття від 43-го Відділу СУА"...

Поминальну Службу Божу відправив о. мітрат Зенон Злочовський у церкві св. Архистратига Михаїла при співучасті о. мітрата Івана Біланича, о. кр. Ярослава Шуста і о. кр. Томи Барилляка, Прапор Окружної Управи тримала Марія Кондрат, голова Округи, Оксана Фаріон, заступниця голови і Наталія Даниленко, колишня голова Округи.

Поховали св. п. Стефанію Пушкар на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі. Помимо нестерпного холоду прибуло багато Союзянок і членів громади, щоб зложити шану людині непересічно великого масштабу, відпровадити молитвами покійну на вічний спочинок.

Членки 43-го Відділу — Іванна Осідач, Анастасія Жилва зложили кошик квітів, а Союзянки і всі присутні відспівали гімн СУА.

Докінчення на ст. 33

ДЕЩО ПРО КОЛЯДКИ І ЩЕДРІВКИ

В. ЩЕРБАКІВСЬКИЙ

В архіві редакції "Нашого Життя" маємо рукопис В. Щербаківського, якого текст без змін у мові і правописі друкуємо у цьому, святочному числі "Нашого Життя".

Яскравою характеристикою українських різдвяних свят являються т.зв. *колядки*, яких у /великоруських/ московських різдвяних святах зовсім нема. Слово *коляда* походить від римського слова *calendae*. Бо в Римі на *calendae januariae* припадало свято нового року, і під час цього новорічного свята люде поздоровляли оден одного з новим роком, бажали взаємно всякого добра і щастя і робили взаємно подарунки, щоб обшасливити хоч самий початок тобто перший день нового року, і тим ніби зробити добрий прогноз на цілий рік.

З прийняттям християнства в Римі свято Різдва Христового справлялося 6-го *januaris* і тоді співалися всякі гімни на честь народження Христа. Пізніше це свято було перенесено на 25 *decembri* /декабр'я/ а з спеціальною ціллю перемоги свято Мітри, тобто свято народження іранського бога сонця, яке святкувалося як раз 25 *decembri*. Мітрайська релігія тоді суперничала з Християнством навіть в самім Римі. І дійсно з перенесенням свята Різдва Христового на 25 *decembri*, мітрайське свято і ціла релігія Мітри була заглушена Християнством. Але 6-го *januaris* лишилося для святкування т.зв. Крещення Ісуса Хр. Іваном Хрестителем і для цього свята залишилося ім'я Епіфанія то є Богоявлення.

Очевидно, що з прийняттям Християнства на Україні сюди прийшло і святкування цих християнських свят, які на Україні до великої Революції 1917 року святкувалися безперервно два тижні від 25 *decembri* по 6 *januaris*. При чім протягом цих двох тижнів

співалися обовязково колядки особливо вечерами, і при тім взагалі протягом цих двох тижнів не смілося робити ніякої тяжкої роботи. 6 *januaris* свято в укр. народі носило ім'я "водохрещі" то б то хрещення води.

Не треба одначе думати що свята зимового повороту сонця не святкувалися раніше прийняття християнства. Вони і раніше святкувалися, як це видно з слів деяких колядок і щедрівок, які мають ще поганський зміст. Християнські колядки принесені до нас очевидно римським християнством а не грецьким, бо "календе" є слово римське а греки не знали цього слова. Але на Україні існує своє самостійне слово для означення новорічного величання се т.зв. "щедрівка" від слова "щедрий" тобто такий, що багато дає, протилежний до скупого, при чім воно застосовується спеціально до пісень співаких на новий рік, — не з ціллю прославляти Христа, тільки з ціллю взвеличати Хозяїна дому і його семі, та пообіщати доброго урожаю на новий рік. При цих щедрівках згадується уже не Христос, але поганські боги напр. Дажбог. При чім деякі щедрівки даються приблизно датовати. Так напр. в одній щедрівці згадується, що уже прилетіла ластівка. Очевидно вона була зложена тоді, коли новий рік святкувався весною. А на Україні новий рік святкувався весною за першої Грекоїонійської колонізації північного побережжя Чорного Моря тобто за існування Пантикатейської республіки. Очевидно, що тоді коли новий рік почав святкуватися 1 *januaris* то новорічні весняні щедрівки по старій при зви чайці стали співатися зимою на новий Рік. На новий рік ходять по хатах т.зв. *посипалники*, які поздоровляючи господарів з новим роком і висловлюючи їм всякі добрі побажання, *посипають* хозяїв і взагалі хату в сере-

Вертеп. Графіка. С. Лобода. З колекції пп. Пилишенків
Nativity Scene. S. Loboda. Pylyshenko collection.

дині різним зерном (пшеницею, житом, вівсом, горохом, горіхами, цукерками і т.п.) і приказують рости Боже жито пшеницю і всяку пашницю, а на оборі телят копицю, на стані лошат копицю, на кошарі овець копицю.

Різдвяні свята закінчуються водохрещами, 6 январа, тобто освячення води на ріці, і ставленням на льоду, покриваючим ріку, хреста вирубаного з льоду. З церкви люде виходять з священником на ріку несучи т.зв. цех тобто хрести церковні, з яких деякі належали цеховим організаціям, і там відправлялося певне богослуження, яке кінчалось тим, що священник погружав на престольний хрест в ополонку в той момент спеціально вирубану в льоді, а декілька людей стріляло в той момент з рушниць, щоб прогнати нечисту силу. Це звалось прогоняти коляду. Всі люди кидалися тоді до посвяченої води і набирали в принесені з собою спеціально для того посудини (відра, горшки, пляшки). Ця свячена вода зберігалася цілий рік, і вважалася дуже здоровою і помішною при хоробах. Такі самі звичаї існують і у Балканських слов'ян. Там де на Україні стояло війсьсько, то воно брало участь в Ордані і стріляло з рушниць або з канонів. Українські війська заносили з собою цей звичай і на Московщину. Так закінчувалися Свята Різдва Христ. на Україні.

Відтинок рукопису В. Щербаківського з його ж підписом.

з собою цей звичай і на
Так закінчувалися
мем на Україні

В. Щербаківський

БУКОВИНСЬКЕ "ВІНЧУВАННЯ" З НОВИМ РОКОМ

У Вашу хату я вступаю,
Яре збіжжя посіваю,
добро в хату закликаю,
З Новим Роком Вас вітаю!

Сійся — родися,
Жито — пшениця
І всяка пашниця;
Коноплі під стелю,
А льон по коліна,
Щоб Вас хрещених
Головка не боліла;
Ячміль і овес,
Щоб з Вами був рід увесь.

А бджоли хай носять Вам мід,
Щоб здоров був увесь Ваш рід!
Сійся — родися, зерно крилате,
Радість родися у Вашій хаті,
У кожній хаті, в селі і місті,
Щоб Ви прожили років хоч двісті,
Щоб жили в щасті і не старіли,
А з кожним роком щоб молоділи

З молодим серцем, з любов'ю в ньому
Жийте щасливо у році тому!

Подала: Ярослава Герасимович Яросевич

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLVI

JANUARY 1989

Editor: Marta Baczynsky

ORYSIA PYLYSHENKO

CHRISTMAS IN LVIV

It was 10 P.M. and rather late to start Christmas Day dinner, but not on a working day in Lviv. My father and I were seated in the living room, banished from the kitchen, where last-minute preparations were in full swing. From the kitchen wonderful smells wafted towards us and mingled with the scent of the freshly cut yalyinka (Christmas tree).

Three months earlier I had arrived in Ukraine to study Ukrainian literature at the Ivan Franko University in Lviv. I had graduated from college, married and was working as a computer systems analyst in Washington, D.C., when the opportunity to live in Ukraine presented itself. This had been a life-long dream and I felt that despite the difficulties involved I had to go. Amid anxious faces of family and friends I set out for five months in Ukraine. It was three months later that my father, a little worried but more curious to see how I had adapted to Soviet Ukrainian life, came to visit me on his Christmas holiday. This was how we came to be together in Lviv last Christmas.

We were at the home of a university student who had become my friend soon after my arrival from the U.S. and who had played an active role in my cultural education. She and her family often invited me to cultural events such as poetry readings and folk music concerts and dinners at their home where, invariably we would put on a concert of our own around the dinner table. It was here that someone said, "You have become so familiar to us that we forget that you are American." A nicer compliment I have never heard.

At one time this had been a true village, but by the mid 20th century Lviv encroached. My friend's house was a village-type single family home with a large garden and small orchard. Now it was "suburbia", but very unlike the newest suburbs of identical high-rise buildings along the city's edge. Indeed, it still resembled the rambling village it once was. An old church and bell-less bell tower stood on the hill. The road in front of the house still awaited pavement. Despite the hot and cold running water, the well outside was kept in working order. "Grandfather insisted upon it," they said, in case of another war."

The inside of the house was fit for the pages of *Better Homes and Gardens*, the Ukrainian edition. Each

Гетьман з "Вертепу". Львів, 1987
Het'man - Vertep, Lviv, 1987

corner was painstakingly decorated with tinsel — a very expensive luxury at the equivalent of about \$10.00 per garland on a salary of \$250.00 per month. Also, decorating the room were figures of St. Nicholas, candles and religious paintings. Particularly valued were the Ukrainian language Christmas cards received from members of the family living in the West. A large yalyinka stood in the corner; a kaleidoscope of colored lights and sparkling ornaments, it drew the undivided attention of the two house cats.

I was finally experiencing my first Christmas in Lviv. The truth was that I had been in search of Christmas the entire month of December and had begun to worry that my favorite holiday would pass by unnoticed. As Washington was dressing for the holidays, Lviv looked grayer than ever. Except for several Did Moroz (Grandfather Frost) dolls in storefront windows and cottonball

*Гуцул з "Вертепу" Львів, 1987.
Hutsul-Vertep, Lviv, 1987.*

snow decorating the window of a nearby peroshki cafe, there was no sign of upcoming festivities. Outside it promised to be a disappointing Christmas, but when we stepped inside the house I began to sense that the Christmas spirit may be alive after all.

The guests arrived slowly, for like the hostess, their jobs had also demanded full days on Christmas. Christmas on a weekday would cause the festivities to end early, I thought, and the supper would be modest. I should have known better! Not in Ukraine! Although there seemed to be absolutely no pre-Christmas celebrating, as in America, once Christmas came, it was varenyky (dumplings with fillings), holubtsi (stuffed cabbage), kutya (wheat & honey mixture), and Christmas caroling non-stop for three weeks.

When all the guests had worked themselves out of their bulky coats and wraps, we were invited to sit at the table. The room was lit by the colored lights of the tree and the many red, green and white candles set into the table centerpieces of pine boughs and cones. Bursts of red carnation — a favorite winter flower — decorated the length of the table. A hush fell over the house and only the Christmas Angel candle chimes rang with a soft and steady rhythm. The hostess lifted her glass of homemade honey liqueur. The twelve of us followed her example.

"We raise a toast to our brethren who have travelled far to celebrate Christmas in their homeland," our hostess began. "To, Orysia who has embraced her heritage as warmly as if she had been born here in Ukraine, and to her father, who despite considerable odds in a foreign land instilled in her the yearning for her native culture." Formal toasts provided a stage for saying things that may otherwise have been left unspoken.

Seizing the moment and filled with emotion I said "All the years I was growing up I heard stories about

Ukraine, practiced its traditions, spoke the language and sang its songs, but the real Ukraine and its people were beyond my reach and imagination. Now Lviv feels like home to me, thanks to people such as you who have taken in this stranger from America and shown her true Ukrainian hospitality. As I sit here I see that the traditions are the same, but here, in Lviv I hear the echo of a millennium of Christmases past. I thank you for sharing this night with us." Following the toasts, we proceeded to have a marvelous dinner which contained many familiar favorites. As we tasted everything, another Ukrainian tradition took hold and we began to sing carols.

"We hope to be blessed by the visit of a Vertep tonight, which would make it a truly memorable Christmas for our visitor," our hostess announced at one point. I had been hearing references to Vertep more often as Christmas approached and wondered what it was. Mostly my questions were answered with "wait and see."

Vertep is similar to the carolling tradition of western Europe and America. Ukrainian Vertep weaves the story of the Christ Child's birth and the evil King Herod's reaction into the Ukrainian folk life. The principal players in most every Vertep are: an angel carrying a large star who announces the birth of Christ; the Three Kings who come to worship Christ; the Jewish herald who brings the news to King Herod; Death, who plots with Herod to take all the male children and then turns on Herod, killing him as well.

A gypsy and his goat, though unrelated to the story, are an integral part of it, so that sometimes Vertep is called "koza" (goat). The goat is offered for sale and sings "Koza Dereza" song, warning that it will bring death to its new owner. All the while the gypsy tries to sell items of dubious value, such as fingerless gloves and burned pots and pans to the audience.

*Фрагмент "Вертепу" — Львів, січень 1987 р.
Fragments of Vertep, Lviv, 1987.*

*Колядники з вертепом. Львів січень 1987 р.
Carollers and Vertep. Lviv, 1987.*

In addition to these central participants there are Ukrainian peasants or historical figures such as the kozaks (Ukrainian warriors of the 17th century) or knights in armor, who add color to these events which seem to occur in a small Ukrainian village. Although few have speaking parts, these characters take part in the carolling, interspaced in various scenes of the play. Finally, the host and family are showered with good wishes for health, wealth and happiness for the coming year. A striking aspect of the play is that the Christ Child, Mary and Joseph never appear.

At midnight muffled voices from the front yard coalesced into the beginning notes of "Dobryj Vechir Tobi." We all jumped up and hurried to the front door to greet the Vertep and join in their song. The members of the Vertep seemed to have stepped out of a Hutsul village. The men, dressed in ornate sheepskin vests, woolen coats and traditional squared-off hats, carried decorated axes called "topirysi." The women wore blouses of thick homespun linen cloth, richly embroidered with dense designs that their mothers' mothers' mothers had perfected and had perhaps even embroidered. A young Hutsul, playing the "sopilka" (flute), evoked the sounds of the Carpathian mountains. As guests of honor, my father and I had the best places to view the spectacle and therefore bore the brunt of the gypsy's shenanigans and the goat's attempts to nip at us.

The scene of Christ's birth was cleverly shifted to a modern environment. When the Jewish herald brought news of the great event to the evil King Herod, he showed the king the headlines from the local paper which had featured this as the lead story. Chuckles spread through the audience when the evil King's outburst was made in the Russian language. The metaphor was lost on no one.

Following enthusiastic applause, the hostess thanked the carollers and invited them to the table. Fresh plates and glasses were set out for the hungry performers, but

the quiet was shortlived. Soon we were all singing again. It sounded much better now with the 15 additional voices. Many watched me sing, curious to see if I knew the words. One young man said, "Pardon me, I thought you were American. How is it that you know the words to so many Christmas carols?" I could have said "I was just thinking the same think about you!"

It was paradoxical that all these good Comsomol members knew so many verses of Christmas carols. I learned later that despite the official campaign against religious holidays, even the staunchest communists have continued to celebrate Christmas through the years. I also discovered that the terms "communist" and "patriot" were not mutually exclusive, as I had earlier believed.

A part of me found the evening bittersweet. I fondly remembered carolling for Plast, the Ukrainian youth organization, back in Rochester, NY. But seeing this made me realize that we had only been a shadow of the real thing. These carollers did not wear Ukrainian costumes, they wore actual peasant clothing and some of them really were Hutsuls. I realized that a big part of me was American and I longed to be a "real" Ukrainian, like them, but knew I could never be.

I was roused from my reverie by more voices outside the window. "We have competition," someone said. And very good competition it was too. Four-part harmony made each carol sound like a church hymn. The members of the next Vertep included several university choir members and soloists whom I had seen perform at university concerts. They winked and waved to me in recognition. I found that in the U.S.S.R., much more than in America, people are defined by the company they keep. After seeing me there, at my friend's house, they knew I was trustworthy.

We all squeezed to make room for the new guests in the dining room. I wondered where all the food and drink was coming from, for there seemed to be an end-

less supply. With 45 people we began to sound like a real choir.

At 4 A.M. the revelers decided that if they didn't start leaving, getting up for work would be impossible. Farewells took half an hour by the time all the "Mnohaya Lita's" were sung. Crossing the threshold, we thought the evening was over. But as we made our way into the dark night, a faint song was heard. Peering into the distance, we could barely discern the outlines of a large star. Someone exclaimed "Vertep! The newest group emerged in full regalia and we all turned and walked back into the house.

The thought of getting any sleep that night disappeared. With renewed energy and even some giddiness, we greeted Vertep number three. No room was large enough for both performers and spectators, so the performance relocated outside, to the delight of a neighborhood dog who joined in the fun. This was both the largest and most brilliantly dressed Vertep. It exuded a sense of history with a mighty Hetman (leader of the

Kozaks) reading the announcement of Christ's birth from an aged scroll. The proud knight in shining armor turned out to be an unknown distant cousin, which proved the rule that in any given group of Ukrainians, you can always find a relative. Suddenly, there were arrayed before our eyes nine kings, a herd of goats and the Jews and gypsies had created their own ghettos. The three Verteps had merged into one, with all acting in unison, ending the evening with a jubilant pageant.

Walking home that cold morning along the deserted, cobblestone street, my father and I came upon three carollers carrying a small Christmas tree. "Z Rizdvom Chrystovym", they cried to us, bowing deeply. We returned the bow and joined them in a spontaneous "Nova Rad'ist Stala." At that moment, as we stood under the dim street light in the early hours of the morning I felt the true Ukrainian spirit. I never found out who those carollers were, but in their presence, for the first time, I felt truly Ukrainian.

THE UKRAINIAN MUSEUM — A CULTURAL EXPERIENCE

The Ukrainian Museum's pre-Christmas reception was held on December 10th, 1988 at the Ukrainian National Home in New York City. It was organized by the Museum's Board of Trustees Fundraising Committee and the administration. The get-together was the institution's way of saying thank you to its members and friends for the year-long support.

In a festively decorated grand ballroom, more than 150 guests came together to reaffirm their confidence in the work of the Museum and, in the spirit of the holiday season enjoy an evening of entertainment and socializing. The co-chairman of the Fundraising Committee, Board of Trustees of the Ukrainian Museum, Mrs. Tatiana Tereshakovec presided as the mistress of ceremonies.

A short address delivered by Mrs. Ivanna Rozankowsky, Vice President of the Museum's Board of Trustees gave the audience an opportunity to consider the role of the Museum in the Ukrainian community. She recounted the achievements of the institution over the past 12 years which, she pointed out, were admirable. She strongly suggested, however, that with a more aggressive support and involvement of all Ukrainians, the Museum can really reach its potential as a representative of the full scope of our cultural achievements. She concluded by saying "The groundwork has been laid, the rest is up to all of us."

The charming and lyrical women's ensemble "Mriji" of Dumka Chorus entertained the audience with Christmas carols as well as songs composed by Mychajlo Lev, the group's conductor and accompanist.

During a champagne and buffet refreshment break, the Museum's lottery drawing took place. The lottery

*Вид на залю в часі прийняття Українського Музею
View of the grand ballroom during Museum's reception.*

was held to benefit the Museum and offered six exciting prizes. The lucky winners of the lottery drawing were:
1st Prize — A & R Worobkevich of Warren, MI.

"Trip of Your Choice" valued at \$1,000 and donated by Kobasniuk Travel Agency, NY, NY.

2nd Prize — B. Thir
\$500 cash prize.

3rd Prize — Mrs. Olha Hayetskyj of Bronx, NY.
A mink jacket.

4th Prize — Mr. Roman Ferencevych of Arlington, VA.
19" color TV set.

5th Prize — Mrs. Ivanna Halapac of Brooklyn NY.
Video cassette recorder.

6th Prize — W. Sochan of Jersey City, NJ.
Sterling silver/turquoise necklace.

Congratulations to the winners!

*Співочий ансамбль "Мрії"
Singing ensemble "Mriji"*

The Ukrainian Museum has an active volunteer program. Many individuals, members and friends of the institution give their time generously and help out in numerous areas of Museum activities. A special thank you was delivered to them by Mrs. Maria Danysh, a Board member and coordinator of volunteers. She especially acknowledged those who gave 15 hours or more of their time over the past year and encouraged others to join the Museum's corps of volunteers.

During the reception members of UNWLA's Branch #18 and Branch #70 of Passaic, NJ, presented the

*18-ий і 70-ий Відділ США подарували Українському Музеєві природньої величини ляльки в гуцульських одягах.
Presentation of life size mannequins in Hutsul costumes. Gift to Museum from Branch #18 and Branch #70.*

Museum with authentic Ukrainian children's costumes from the Hutsul region. The costumes were displayed on child size mannequins. Mrs. Lidia Kramarchuk represented Branch #18 and Mrs. Olena Bobyliak, President and Mrs. Maria Martyniuk, Cultural Chairman, represented Branch #70 during the event. The Museum is

*Тягнуть льоси
Picking the winner in Museum's lottery.*

very grateful to both Branches for their continuous support and especially for this rare and beautiful gift which will become a part of the institution's growing ethnographic textile collection.

*Гостина при буфеті.
Guests sampling the bubbly at the reception.*

Photos: Courtesy of Daria Bajko

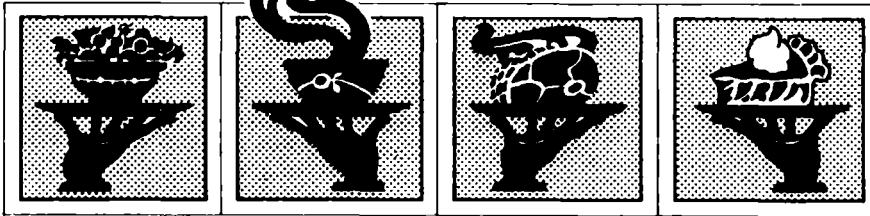
Mary Fedyk and her Daughter **Mary Swonder** in memory of their late husband and father **Alexander Fedyk** contributed \$50.00 toward Medical Fund.

Marilyn and Ted Olney in memory of **Peter Kowalsky**, who passed away November 25, 1988, contributed \$200.00 toward Medical Fund.

Platon and Virginia Delyiannis in memory of **Peter Kowalsky**, contributed \$50.00 toward Medical Fund.

наше харчування

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

У т.зв. карнаваловому часі люди люблять сходитися на товариські вечори. Господині стараються подати щось солодкого. Подаємо приписи на солодке печиво:

МАЛІ ТІСТЕЧКА "НЕБО В УСТАХ"

- 2 1/4 горнятка борошна (муки)
- 3 жовтка
- 1 ложка цукру
- 1/2 фунта масла

Замісити тісто з поданих складників і вкласти на 1 годину до холодильника. Качати тоненько і вирізувати маленькі кружки на 2 інчі в промірі. Електричною мішалкою вбити 2 білка з 1/2 фунта цукрової мучки (має бути густе). Смарувати піною тістечка і класти на натовщений лист. Пекти при температурі 375°, щоб зрум'янилися. Як остигнуть смарувати морелевою, агрусовою (агрестовою) або іншою мармелядою і лучити два рази піною назовні.

ГРИБКИ З ПІНИ

- 2 білка
- 1/4 ложечки крім оф тартар "cream of tartar"
- 1/2 горнятка цукру
- 1/2 ложечки оцту
- 1 ложечка ванілевого екстракту
- 3 краплі мигдалевого екстракту

Вбити білка на піну, додати cream of tartar і потроху цукор. Піна має бути туга. Додати екстракти і оцет. 2 листи до печення тістечок виложити пергаменовим папером (freezer paper) і намастити маслом.

Наложити піну до мішка (pastry bag) з отвором 3/4 інча і витискати пі-

ну на 1 інч довжини у віддалі одного інча. Повинно бути 24 "корінчиків". На другий лист витискати галки на 1 і 1/2 інча у віддалі 1 інча на 24 шапочок.

Пекти при температурі 225° — 1 годину і 15 хвилин. Згасити вогонь і залишити в печі ще найменше на 1 і 1/2 години.

Зняти з паперу. Шапочку держати верхом вниз, смарувати розтопленим шоколядом і прикладати корінчики. Залишити грибки до гори корінчиками поки шоколяд застигне.

КРИХКИЙ КОРЖ З РОЖЕЮ АБО МАРМЕЛЯДОЮ

- 11/3 горнятка борошна (муки)
 - 1 кістка масла
 - 1 ложка "кріско"
 - 2 ложки цукру
 - 1 ложечка порошку до печення
 - 1 велике яйце (extra large)
 - 1 горнятко смаженої рожі
- Може бути повидло змішане трохи з рожою або іншою мармелядою
- піна з 3 білків
 - 4 ложки цукру
 - 1 ложка гіркого какао

Замісити тісто з 6 перших складників. Вкласти на 1 годину до холодильника. Розкачати і наложити до натовщеної прямокутної форми на 9×13 і 1/2 інч. Пекти в температурі 350° — 20-25 хвилин, щоб легко зрум'янилося. Як простигне наложити рожу чи іншу мармеляду. Вбити піну з 3 білків з цукром, до якої при кінці додати 1

ложку какао. Наложити на корж і вкласти ще раз до печі нагрітої до 425° на кілька хвилин, щоб піна зрум'янилася.

ТОРТ З ЛІСКОВИХ ГОРІХІВ

- 1/2 фунта ліскових горіхів (2 горнятка)
- 12 жовтків (extra large)
- 8 білків
- 1 горнятко цукру
- 2 ложки тертої булки
- сік з 1/2 цитрини

Збити жовтки з цукром, додавати зрум'янені, облущені і змелені горіхи на чергуванні з вбитою піною з білків, терту булку і сік з цитрини. Все добре вимішати і налити до двох тортівниць (10 інчів в промірі) вистелених восковим папером і натовщеним маслом і теж береги торівниці добре натовстити.

На другий день перерізати коржі і перекладати кавовою масою.

МАСА:

- 11/2 коробки вбитого масла (whipped butter)
- 3 жовтка
- 4-5 ложки цукрової мучки
- 5 ложечок порошкової кави розпущеної в 1/4 горнятка кип'ячої води (кава має бути холодна)

Збити масло з цукром на крем, додаючи по одному жовтки і потрошки кави. Добре вбити і переложити коржі. Посередині переложити морелевою мармелядою (apricot butter) 10-унцієвий слоїк. Склиця шоколядова.

Заввага: Часто вживається більше жовтків до тіста і залишаються білки. Їх можна морозити і держати в морозильнику навіть 1/2 року. Добре ділити на порції і написати на коробці скільки білків. Перед ужитком переложити білки з морозильника до холодильника на ніч.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Часто стрічаємося з проханнями про приписи, які навіть недавно появилися в "Нашому Житті". Дуже добре зробити собі копію сторінки "Наше Харчування" та держати її в окремій течці, або зробити собі індекс приписів, які найбільше цікаві для читач-

ки і вписувати число "Нашого Життя", в якому припис появилася.

Також кожного року в грудневому числі "Нашого Життя" є поданий зміст з цілого року і приписи є подані в поазбучному порядку.

ХРОНІКА

ОКРУГА ПІВДЕННИЙ НЬЮ ЙОРК

ХРОНІКА ЗА 1986 і 1987 РОКИ

ВІДДІЛИ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВИ ВІДДІЛІВ	ЧИСЛО ЧЛ.
9-ий	Бінггамтон	Марія Зобнів	16
34-ий	Коговз 1986 1987	Уляна Омецінська Евгенія Шанц	31
57-ий	Ютика	Ярослава Томич	26
99-ий	Вотервліт	Наталка Кушнір	51
114-ий	Трой	Ірена Родд	24

В склад Округи входило 5 Відділів. Головою Округи є Дозя Кушнір. Округна Управа зі співучастю 2 Відділів, а саме: 34-им Коговз і 99-им Вотервліт кожного року відбувають одну спільну імпрезу. В 1986 р. влаштовано "Свято Жінки Героїні", а в 1987 р. "Свято Княгині Ольги — володарки України", як раз цим останнім святом Округа започаткувала відзначення 1000-ліття Хрищення України.

В 1986 р. засновано в деяких громадах Громадський Комітет 1000-ліття Хрищення України. Кожна голова Відділу автоматично увійшла, як членка до такого Комітету у своїй місцевості. Крім голови багато інших членок включилися в активну працю до підготовки того Ювілею. Голова Округи Дозя Кушнір була вибрана на голову Фінансової Комісії Комітету Олбанської Округи. Ярослава Томич, голова 57-го Відділу Ютика, стала секретаркою Ювілейного Комітету Ютики.

ПРАЦЯ ПО ВІДДІЛАХ:

9-ий Відділ, Бінггамтон

Відділ начисляє 16 членок. Тісно працює з місцевою парафією, включився в працю 1000-ліття Комітету. Проводить крамничку. Приготовляє різні мистецькі виставки у своїй громаді і в Музею Культури.

34-ий Відділ, Коговз

Відділ начисляє 31 членок з них 4 прибули щойно при кінці 1987 р. Всі зобов'язання супроти Головної Управи виконано включно зі 100 процентовою передплатою журналу "Наше Життя". Тісно співпрацює з Округою. Відділ є членом Українського Музею. Майже кожного місяця відбувалися ширші сходи або засідання Управи. Голова і деякі членки Відділу входять до Комітету 1000-ліття Олбанської Округи.

Імпрези, які влаштував Відділ або брав участь: Святе Вечірню "Ялинку", виставку Трипільської кераміки мисткині мгр Ізи Омецінської. Влаштував показ писання писанок для американців. Висвітлив фільм про писанку "Писанка" по американських публічних школах. Подбав про українські страви на День Спадщини (Герітич Дей). Подарував вишивану серветку з писанками для телевізійного каналу 17. на вигреш. Подарував 2 українські ляльки на прикрасу різдвяної інтернаціональної ялинки в Олбані Арт Інститут. Брав участь в Міжнародному Фестивалю, Святі Героїні з

рефератом Зеновії Білас, членки Відділу. Молоді членки Відділу приготували в 1987 р. ялинку прикрашену вишиваними прикрасами, що звернула на себе велику увагу відвідувачів в Олбанському Інституті Штуки і Культури. Взяв участь у Святі Княгині Ольги, членка Відділу Зеновія Білас підготувала реферат.

Референтура Суспільної Опіки. 34-ий Відділ спонзорує стипендистку в Бразилії. Членка Відділу Ольга Павлів, спонзорує студентку в Австралії. Відділ вислав 5 пачок з одягом до Польщі, 100.00 дол. на будову гуртожитку, 100.00 дол. для бідних до Бразилії і 100.00 дол. одноразову допомогу для місцевої танцювальної групи "Зорепад".

57-ий Відділ, Ютика

Відділ начисляє 26 членок. Відбуто 8 ширших сходів і 2 засідання Управи. Останніми роками Відділ змагається з численними труднощами, з яких найважливіші: зниження числа членства і зменшення активності членок. Не зважаючи на те, Відділ вив'язувався вповні зі своїх зобов'язань супроти Централі. Є членом Українського Музею. Має 100 процентову передплату журналу "Наше Життя". Бере участь у громадській праці співпрацюючи з іншими організаціями.

Відділ влаштував "Вечір в пошану Василя Стуса", Катерини Зарицької-Сороки (з приводу її смерті), Андріївський вечір, Вечір мистецького слова і пісні, великодню виставку мистецтва і демонстрацію писання писанок в Американським дитячим Музеї. Відділ влаштував два базари, різдвяний і великодний.

Відділ опікується родиною у Бразилії, висилаючи їм пакунки з одягом і допомогою в грошах. Має одного стипендиста у Бразилії. Придбав спонзора для учня також у Бразилії. Суспільна опіка працює також на терені громади пам'ятаючи про місцевих хворих і немічних.

З нагоди імпрез Відділ поміщує дописи в українській пресі, а оголошення про імпрези в місцевій американській пресі й радіо.

99-ий Відділ, Вотервліт

Відділ начисляє 51 членок. Відбуто 9 ширших сходів і 1 засідання Управи. Прибули 2 нові членки до Відді-

Виставка Трипільської кераміки 34-го Відділу Коговз; зліва: голова Відділу Уляна Омецінська, мисткиня Іза Омецінська, Картуся Ракоча-Барсугіян і Галина Омецінська-Логан.

Exhibit of Trypil style ceramics organized by Branch #34 of Cohous, NY. l. to r. President of Branch Ulana Omecinska, artist Iza Omecinska, Katrusia Rakocza-Barsygiian and Halyna Omecinska-Logan.

Мистецька виставка на базарі 99-го Відділу, зліва: Надія Сембрат, мисткиня Галя Кандюк, голова Наталка Кушнір і Ірена Скалій.

Arts exhibit sponsored by Branch #99. L to r. Nadia Sembrat, artist Halya Kandiuk, President Natalka Kushnir and Irena Skaliij.

Михайло Коцур показує, як писати писанки зліва: Гиньо Спак, Адріян Березанський, Леся Філь, Михайло Березанський, Ліда Скалій і Христя Скалій.

Mychajlo Kocur teaches how to paint pysanky. l to r. Genjo Spiak, Adrian Berezanskyj, Lesia Fil, Mychajlo Berezanskyj, Lida Skaliij and Chrystia Skaliij.

лу. Відділ сповнив усі свої зобов'язання до Централі. Зложив 1000.00 дол. на упорядкування архіву СУА., 1000.00 дол. на Український Музей. 1000.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", 1000.00 дол. на Фонд Олени Лотоцької.

Культурно-освітня праця Відділу: Відділ має свій хор. Перевів на ширших сходах, а деколи для запрошених громадян, слідує доповіді: "Пізнай свій обряд", "Українська жінка і громадська праця", "Запусти і піст". Влаштовані імпрези: "Ялинка" — Свят вечір. Хор Відділу брав участь у Річниці Державности, Відділ улаштував "Запусти-оселедець" з веселою програмою, читання гуморесок і висвітлення фільму з подорожі по Лемківщині. Брав участь в Українському Дні, у святкуванні 1000-ліття, у Листопадіві

Академії, у Фестивалю націй влаштував "Чайний вечір", брав участь у величавому концерті присвяченому "Княгині Ользі-Володарці України".

Зв'язки: Відділ був досить активний, в часі нещасного випадку нуклеарної катастрофи в Чорнобилі. Членка Відділу поробила усі старання, щоб були інтерв'ю на всіх 3 телевізійних стаціях. Було інтерв'ю з місцевою пресою. В другу річницю цієї катастрофи знова відбулося інтерв'ю на каналі 10 в цей час три членки Відділу мали зустріч з репортеркою. Коли був висвітлений фільм "Америка" репортерка була в хаті членки Відділу і мала з нею інтерв'ю, що опісля було передавано впродовж кілька днів на новинках телевізійної станції ч. 10. Членки пишуть листи до редактора часопису в якому появиться щось негативного про українців, протестуючи і справляючи фальшиві наклепи. Відділ вислав листи і телеграми до Президента, Конгресменів і Сенаторів у справі Чорнобилю і голоду. Вислав листи з подякою до кореспондента Вілліяма Баклі.

Музейно-мистецька: Відділ улаштовує на своїх базарах мистецькі виставки, запрошуючи різних мистців. В 1987 р. Відділ запросив мистця-різьбярю Михайла Коргуна з чудовою виставкою присвячену 1000-літтю і Галю Кандюк з її регіональними стилевими вишивками і керамікою. Відділ має фільм "Писанка", який випозичає американським школам на висвітлення для дітей.

Виховна: Відділ має садочок, який провадять молоді членки. До садочку ходило в 1986 р. 24 дітей, а в 1987 — 18 дітей. Членки Відділу вчать у Школі Українознавства.

Суспільна Опіка і стипендій: Відділ вислав 21 пачку з одягом і харчами до Польщі й 9 пачок з одягом до Бразилії. Дав 200.00 дол. на допомогу "Бабусі". Відділ зложив 110.00 дол. на Фонд Медичної Допомоги. Відділ має 2 стипендістів, придбав 2 спонзорів для студентів у Бразилії, вислав 100.00 дол. на будову гуртожитку в Польщі. Дав 300.00 дол. на Школу Українознавства, 100.00 дол. на місцеву танцювальну групу "Зорепад".

Пресова: Відділ подає оголошення про свої імпрези до американської льокальної преси і радіо, а дописи про відбуті імпрези до українських часописів.

Господарська референтура: Це є одна з найбільш активних референтур у кожному Відділі Округи. Тільки за їхнім старанням Відділ може існувати. Вони є ті, що дають Відділові фінансову базу на підставі якої Відділ проявляє свою активність.

114-ий Відділ, Трой.

На жаль на Окружному З'їзді 1-го червня, 1986 р. офіційно розв'язано цей Відділ через його неактивність. Помимо всіх старань голови Окружної Управи ані одна членка не перейшла до сусідних Відділів. Округа і організація стратила 24 членки.

Доля Кушнір

Просимо прізвища писати друкованими літерами в обох мовах.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замість квітів на могилу **бл.п. Фалини Любінецької Кульчицької** складаємо 110.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Членки колишнього 56-го Відділу СУА в Дітройті.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Йоанни Сосляр** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 50.00 дол. зложили **членки 5-го Відділу СУА.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Йоанни Сосляр** 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", зложила **Родина.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Олександри Давидович**, яка була першою головою нашого Відділу, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині складаємо вислови співчуття, **Управа і членки 51-го Відділу СУА, Мілвокі, Віс.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Теклі Дідушок** зложили 33.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". **Членки 5-го Відділу СУА.**

В свіжу пам'ять **бл.п. Ніколая Олейнікова**, батька нашої членки Генретти Куріци, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Управа 74-го Відділу СУА, Чікаґо.**

В свіжу пам'ять **бл.п. д-ра Ярослава Павлюка**, брата нашої членки Міри Мацюррак, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Управа 74-го Відділу СУА, Чікаґо.**

В свіжу пам'ять **бл.п. Галини Чайки-Горової**, сестри нашої членки Ірини Дмитерко, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Управа 74-го Відділу СУА, Чікаґо.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Анастасії Макаровської**, мами голови нашого Відділу, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Голові Наді Сембрат і родині висловлюємо глибокі співчуття. **Управа і членки 99-го Відділу СУА, Вотервліт, Н.Й.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Юрія Цьолко**, складаємо через 99-ий Відділ СУА 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо наші щирі та глибокі співчуття. **Богданна і Михайло Бережанський.**

В пам'ять моєї дорогої мами, **бл.п. Антонії Іваночко**, складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Оксана Мостович**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Івана Подусовського**, складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а опечаленій родині висловлюємо щире співчуття, **Марія Світій і Іванна Галапац.**

Щиру подяку складаю усім, що зложили свої пожертви на добродійні цілі в пам'ять мого чоловіка **св.п. Богдана Гадзевича**. Як вияв моєї вдячності складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **Катря Гадзевич**

В пам'ять покійної **Олени** (з Карпаків) **Лиско**, складаємо 25.00 дол. на журнал "Наше Життя", а дочці Світляні Нездільській та синові Володареві з родинами складаємо наші щирі співчуття, **Оля, Ярослав, Адріан і Оріся Городецькі**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Дмитра Надраґи**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Катря Ковшевич**

Замість квітів на могилу **бл.п. Роми Гладкої**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Ярослава і Осип Гапії.**

В пам'ять моєї мами **Марії з Сороцьких Бозюк**, в 12-ту річницю смерті, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Іванка Каґн.**

ПОЖЕРТВИ НА РІЗНІ ЦІЛІ

В пам'ять моїх дорогих батьків **бл.п. Михайла і Параскеви**, складаю 100.00 дол. на Фонд Медичної Допомоги;

В пам'ять моєї дорогої **сестри бл.п. Теклі П'ятнички**, в першу річницю її смерті — 3-го грудня 1987 р. в Україні, складаю 100.00 дол. на Український Музей;

З нагоди 1000-ліття Хрищення України складаю 200.00 дол. на Стипендійну Акцію СУА;
На Пресовий Фонд "Нашого Життя" складаю 35.00 дол.

Марія Дозорська

Замість квітів на могилу нашого брата й сестрінка **бл.п. Михайла Дудина**, котрий упокоївся у Львові, пересилаємо через 50-ий Відділ СУА в Анн Арбор 100.00 дол. на Фонд Медичної Допомоги хворим дітям, та 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **Тета Олена Папіж, сестра Оксана Огар і брат Богдан.**

Вшановуючи пам'ять нашого дорогого тата і дідуна **сл.п. Івана Дороти**, складаємо 20.00 дол. на українську середньошкільну молодь в Аргентині,

Елісавета і Богдан Казимири з Дітьми

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК:

В листопадовому числі "Нашого Життя" на стор. 31-ій в "Замість квітів..." на свіжу могилу **бл.п. Олени Лебедович**, пропущено частину тексту.

Подаємо ще раз цей текст:

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої членки 22-го Відділу СУА в Чікаґо **бл.п. Олени Лебедович** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили: **25.00 дол.** — 22-ий Відділ СУА, **по 10.00 дол.:** Ліна Басюк, Ольга Гаврилук, Марія Гірняк, Ольга Мартинюк, Анізія Струц, Ярослава Фаріон, Стефанія Форович, Олена Харкевич, Люба Шеремета, Марія Юзефович. **по 5.00 дол.:** Іванна Городиська, Ірена Попович, Анастасія Хариш, Валя Цурковська,

Голова — **Ольга Мартинюк**

В цьому ж листопадовому числі на 31-ій стор. в рубриці "Замість квітів" 54-ий Відділ СУА просить справити їхню помилку з пропущеним прізвищем.

Має бути:

Висловлюємо щирі співчуття нашим членкам **Ареті Скамай і Ладі Гусар**, з приводу смерті їх брата **Сотера Богача** та складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", **54-ий Відділ СУА, Вільмінґтон, Дел.**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ НА ТРИВАЛІ ФОНДИ

Тривалий Фонд ім. інж. Євгена і Ірини Мельник — 640.00 дол. зложили **інж. Євген і Ірина Мельники**.

Тривалий Фонд ім. д-ра Володимира і Ірми Пилишенко — 1000.00 дол. зложили **Володимир і Леся Чвесік**.

Тривалий Меморіальний Фонд ім. д-ра Миколи Терлецького — **2500.00 дол.** — д-р Андрій і Татяна Тершаковець, **200.00 дол.** — Александра Терлецька, **по 100.00 дол.** — Павло Німилевич, Оксана Голіян і Микола Зарський, Стефанія Погорецька, Ольга Лаврів, Марія і Володимир Чижик, **по 50.00 дол.** — д-р Теодор і Любомира Крупа, Панство Р. Гавриляки. **Разом — 3200.00 дол.**

Тривалий Меморіальний Фонд ім. Михайла і Віри Мицак, в пам'ять **бл.п. Марійки Мицак-Грір — 1000.00 дол.** — Юрій і Аніса С. Мицак, **25.00 дол.** — Петро Ярославич.

Усталений Постійний Меморіальний Фонд ім. д-ра Василя Вишиваного — зложили **5000.00 дол.** — **Володимир і Зоряна Могучі**

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

1000.00 дол. — Кон Едісон;

по 500.00 дол. — на приготування виставки ікон — д-р Олег і Софія Кудрики, Преосвященний Василь Лостен, Єпископ Стемфорду, д-р Олег і д-р Іванна Ратичі;

200.00 дол. — Анна Політило як подяка для Галини Гірняк;

100.00 дол. — д-р Андрій Мацюрак;

60.00 дол. — Меланія Банах;

по 30.00 дол. — Ігор і Дарія Лиссі, Анна і Володимир Барани (з нагоди 50-ліття І-го Відділу США)

по 20.00 дол. — Христина Пітерсон, Александер і Мінодора Білани, Володимир Дашко, Марта і Галя Юрчани, Ізидора Боярська, Марія Лапчинська, Мирослав і Анна Кушнірі;

по 15.00 дол. — Галина Костюк, Володимир і Ядвига Черевко, І. Горбачук;

по 5.00 дол. — Михайло Болюх, Марія Андрушків;

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

500.00 дол. — д-р Любомира Коцур

100.00 дол. — Українсько-американський Союз — Омага, Неб.

РІК 1989 — РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

"НАШЕ ЖИТТЯ", СІЧЕНЬ 1989

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів на свіжу могилу моєї Мами, **Юліяни Білецької**, на Будівельний Фонд Українського Музею дарували: **по 50.00 дол.** — Зенон і Дарія Елієві, д-р Ярослав і Лярісса Музички, д-р Володимир і Надія Шкільники, **по 30.00 дол.** — Стефан і Люба Іванчуки, д-р Мирон і Марта Боднарі, д-р Сергій і Неоніля Винярьські, **по 25.00 дол.** — Роман і Ірина Свистуни, д-р Александра Школьник, Надія Дейчаківська, Ярослав і Стефанія Іванчуки, Роман і Олена Брехуни, Ірина Кашубинська, д-р Юліян і Тетяна Сілецькі, **по 20.00 дол.** — Петро і Антоніна Кулики, Сальвіна Іваницька, Ніна Лощенко, **по 10.00 дол.** — Андрій Школьник, Василь і Олена Хмільяки, Юрій і Оксана Годованці, Олена Годоваєць, Давид і Анна Трелі, Гері і Женья Жеребняки. **Разом 535.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії Пелешук**, на збіркову листу на Будівельний Фонд Українського Музею зложили: **100.00 дол.** — Василь Пелешук, чоловік, **по 50.00 дол.** — Наталія і Володимир Шусті, Анастасія і Володимир Мерецаки, **40.00 дол.** — Оксана і Любомир Крушельницькі, **30.00 дол.** — Ольга Сусла, **по 25.00 дол.** — Марія Шуст, Оксана, Алекс і Роман Ковчі, **20.00 дол.** — Надя і Юрій Катречко, **по 10.00 дол.** — Мирослава Чубата, Ірена Гладка, панство Свериденки. **Разом 370.00 дол.**

В світлу пам'ять мого дорогого Хресного Батька і Вітчима, **д-ра Бориса Филипчика**, складаю 250.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Марта Шраменко

Замість квітів на свіжу могилу в пам'ять **бл.п. Софії Шуган** зложили на Український Музей в Нью Йорку: **100.00 дол.** — Меланія Банах, **50.00 дол.** — Лідія Стасюк, **40.00 дол.** — Іван і Теодозія Гурики, **20.00 дол.** — Богдан і Христина Подолук, **15.00 дол.** — Оксана Бачинська. **Разом 225.00 дол.**

Замість квітів на могилу **бл.п. Дарії Менцінської**, доні нашої членки Михайлини Книш, на Український Музей в Нью Йорку членки 1-го Відділу США зложили: **25.00 дол.** — 1-ий Відділ США, **20.00 дол.** — Люба Ярема, **по 10.00 дол.** — Лідія Магун, Стефанія Лешко, Дуна Кріль, Стефанія Гуменюк, Віра Шуль, Анна Секрета, **5.00 дол.** — Аліція Підгородецька. **Разом 110.00 дол.** Опечаленій родині висловлюємо щирі співчуття.

На свіжу могилу Підстаршини Галицької Армії **бл.п. Самуїла Ровдича**, батька Орисі Лаби членки 83-го Відділу США, складаємо через 82-ий Відділ 50.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку. Родині пересилаємо найщиріші співчуття.

Лідія і Михайло Волосянські

В пам'ять моєї незабутньої **Родини Добчанських** складаю 50.00 дол. на Український Музей,

Мирослава Добчанська-Беневич

В пам'ять покійної **проф. Юлії Білецької**, на Український Музей складають через 49-ий Відділ США 50.00 дол.,

Христя і Бирт Бравни

Вшановуючи світлу пам'ять нашого дорогого вуйця, **бл.п. Самуїла Ровдича**, складаємо 30.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку. Родині пересилаємо наші сердечні співчуття,

Христя і Дейвид Кідери

В пам'ять мого брата **бл.п. Василя Бойчука**, складаю через І-ий Відділ СУА 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Анна Куснірчук

В пам'ять **бл.п. Стефанії Мирошнеченко**, складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Марія Даниш

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Дарії Менцінської**, складаю 15.00 дол. на Український Музей,

Марія Демчук

ПОЖЕРТВА НА ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. інж. Евгена і Ірини Мельник зложили 500.00 дол.

інж. Евген і Ірина Мельник

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

по 2000.00 дол. — д-р Лев і Ірина Кушніри, Естейт Анни Горечої;

1000.00 дол. — Осип і Стефанія Порайки;

700.00 дол. — д-р Мирослав і Люба Прокопи;

530.00 дол. — Іван Гулич;

200.00 дол. — Іван і Ірена Мокривські;

140.00 дол. — Ізидора Боярська;

по 100.00 дол. — Ольга і Ярослав Чипаки, д-р Ірина Паславська, Бенк оф Бостон — в доповненню пожертви Юрія і Аніти Юрчишинів;

42.00 дол. — Дарія Х. Байко;

по 25.00 дол. — Михайло Синидяк, Ольга Платош-Стеткевич;

20.00 дол. — Евстахія Мілянчич;

10.00 дол. — Ірина Балюта;

5.00 дол. — С. Терлецька;

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

169.10 дол. — 13-ий Відділ СУА;

по 100.00 дол. — Анастасія Смеречинська, Стефан і Іванна Рожанковські, Дарія Пісецька, Марія Жовнірович, д-р Юрій і Марта Сай, Борис Галаган;

по 50.00 дол. — Стефан і Марія Хемичі, 4-ий Відділ СУА;

30.00 дол. — д-р Олег Слюзар;

по 25.00 дол. — Модест і Лідія Артиміви, Стефанія Квасовська, Христина Т. Павляк, Наталія Лукіянович;

22.50 дол. — д-р Володимир Онуферко;

по 20.00 дол. — Марія Рейнарович, Александер і Донна Яворські, Ірина Чума, Марта Паславська, Анна Пилипюк;

по 17,50 дол. — Андрій і Яра Літоші, Галина Костюк, Сте-

фан Ривак, Розалія і Геррі Полчій, Наталія Татунчак, Марта Рудик, д-р Богдан і Люба Сілецькі, Марія Марусяк;

по 12.50 дол. — Софія Петеш, Дмитро і Стефанія Косовичі, Микола Черевайко, Стефан і Володимира Сливоцькі, Осип Васьків, Александер і Марія Мотелі, Володимир і Ірина Медухи, Н. Кузич, Стефан Гук, д-р Денис і Мира Стахів, Ярослав Дачків, Володимир і Сесілія Дебайли.

по 10.00 дол. — Теодозія Когут, Володимир і Ядвига Черевки, М. Герман, Алла Черний, Евген Стахів, д-р Юрій і Аріядна Чировські, Василь і Дарія Пасічняки, Михайло і Ірина Ковальчини, Константин Степовий;

по 7.50 дол. — Александер Кедринський, Омелян Суховерський, Едвард Рокіський, Йосиф Труш, Евгения Костюк, Лідія Фіцалович, Андрій Юзенів, Павло і Анастасія Шандруки, Богдан Марків, Петро Марчиха, Теодозія Когут, Зеновія Мосійчук, Варвара Швед, Галина Гомзяк;

по 5.00 дол. — Л. Рокицький, Елисавета і Олег Третьяки, Евгения Мільцінг, Михайло Курляк, Ксеня Старосопільська, Ніна Михалевич;

по 2.50 дол. — Оксана І. Щурова, Евген Грицай, Володимир Сімків, д-р Олег і д-р Іванна Ратичі, Юрій Храчевич, Орест Пітьо, Наталія Стефанів, Ольга Стульковська, Дмитро Сороханюк, Марія Храплива, пані Т. Слюсаренко, Ярослав і Іванна Клими, Мирон Захарясевиц, Орест Мартинович, о. Іван Ткачук, Осипа Филипович, Мелянія Кривокульська, Теодозія Брикович, Софія Стець, Михайло Дякун, Евдокія Блавацька, Богдан і Ірина Гнатюки, Клявдія Т. Салюк, Орест і Марія Гладкі, Дмитро і Лярисса Пенцаки, о. Богдан Желехівський, Стася Жижномірська, Микола і Лідія Бульби, Йосиф Човник, Ірина Филипчак, Титус і Софія Геврики, Дора Грицеляк, Володимир і Ольга Гриньківи, Люба Іванчук, Василь Кострицький, Микола Кавка, Микола Криворук, Іван Лучечко, Олег Лисяк, Атанас Слюсарчук, Ярослав Татунчак, Марта Торіеллі, Ольга Вареля, Сальвіна Іваницька, Михайло Завіський, Евгения Мільцінг, Петро Мегиц, Богдан Калавур, Юліан Бачинський, Ольга Цар, Віра Коваленко, Микола Ромах, Лев і Ірина Кушніри, Дарія Костів, Роман З. Запутович, Дарія Витанович, Августин і Ольга Юзвяк.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів на свіжу могилу нашої покійної мами, бабусі і прабабусі **Осипи Олішкевич Михайленко**, знайомі і родина зложили датки в сумі **810.00 дол.** на Український Музей. Зложили: **по 100.00 дол.** — Орест і Арета Колодії, Марта і Володар Лиски, **по 50.00 дол.** — д-р Роман і Наталка Кравчуки, Українсько-Американський Союз, Ярослава Мулик, З. Онуфрик, Іван і Вірджинія Пелехи, Стефанія Цегельська, **75.00 дол.** — Ірена і Михайло Біленькі, **по 25.00 дол.** — Олена Гентеш-Брехун і Роман Брехун, Борис і Уляна Глинські, Василь і Анна Натина, Віктор і Ольга Лісси, Евген і Ольга Филиповичі, **по 20.00 дол.** — Михайло Бохно, М. Кобрин, Ігор і Марія Федківі, Марія Андрейко, **по 10.00 дол.** — Слава Ліх, д-р Теодор і Варка Кулики, Анна і Василь Чепакі.

Замість квітів на могилу **бл.п. Юлії Воловодюк**, покійної мами інж. Володимира Воловодюка, зложили на Український Музей: **по 50.00 дол.** — Люба і Ігор Декайли, Дарія і Любомир Курилки, Ірена і Ярослав Куровицькі, Ірена і Омелян Стешини, Стефанія Стешин, Марія і Ілля Шевчуки,

40.00 дол. — Галя і Ярослав Оберишини, **30.00 дол.** — Марія і Александер Леськіві, по **25.00 дол.** — Люба і Володимир Клячки, Ярослава і Іван Лучечки, Оля і Богдан Михайліві, Ірена і Юліян Охримовичі, Богданна і Євген Титли, Галина і Богдан Титли, Маркіян і Наталія Титли, по **20.00 дол.** — Оля і Юліян Гної, Оксана і Богдан Кузишини, Оксана і Олег Лопатинські, Наталка і Юрій Струтинські, Ірена і Ярослав Яворські, **10.00 дол.** — Мироліуб Лозинський. **Разом 655.00 дол.**

В пам'ять **бл.п. Богдана Підлуського**, складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а дружині Марійці і дітям висловлюємо наші щирі співчуття,

Катерина і Володимир Воловодюки

Замість квітів на могилу світлої пам'яті **Юрія Грицюка** складаю 50.00 дол. на Український Музей.

д-р Осип Данко

Замість квітів на могилу нашої дорогої незабутньої **бл.п. Осипи Михайленко** складаємо на Український Музей в Нью Йорку 50.00 дол.,

Олена Смулка, Віра Лацки, Оксана Кіпа

Замість квітів в пам'ять **св.п. Григорія Вульчина**, складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Анна Пінько

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Татіани Богачевської**, зложили на Український Музей 30.00 дол.,

Постійний Комітет Колишних Учениць Гімназії сс. Василянок у Львові

В пам'ять покійної **бл.п. Юлії Воловодюк**, складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а синам Володимирові і Ярославові з родинами засилаємо наші щирі вислови співчуття,

Оля і Ярослав Городецькі

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Р. Гладкої** складаю 25.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Ірена Щербанюк

В пам'ять **бл.п. Богдана Стусика**, складаємо на Український Музей 20.00 дол. Дружині і дітям висловлюємо наші щирі співчуття

Анна Лозинська і син Мироліуб

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Юліяна Охримовича** складаю 500.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею,

Ірина Охримович

Замість квітів на могилу мого дорогого професора **Марка Лепкого** складаю 50.00 дол. на Український Музей,

Оксана Ленець

Замість квітів на могилу **Куби Терлецької**, складаю 50.00 дол. на Український Музей,

Оксана Ленець

Замість квітів на могилу **бл.п. Осипи Олінкевич Михайленко**, складаємо 30.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку. Висловлюємо дочкам Ареті Колодій і Марті Лиско та Родині наші найщиріші співчуття,

Марта Семянчук і Олена Матвішин

В п'яту сумну річницю смерті дорогої сестри **св.п. інж. Ірени Гавришак Колтунюк** на Український Музей в Нью Йорку складаю 100.00 дол.,

Оксана Рак

Замість квітів в пам'ять покійної співосновниці 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки у Парма, Огайо **св.п. Осипи Олінкевич-Михайленко**, зложили 40.00 дол. на Український Музей членки Відділу:

Ірина Кашубинська, Мирослава Грабець, Марія Грушкевич та Іванка Шкарупа. Рівночасно Родині складають глибоке співчуття.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

В числі 6 "Нашого Життя" за м. червень 1988 на стор. 31 було неправильно надруковане: "В пам'ять бл.п. д-ра Миколи Терлецького зложили на Будівельний Фонд Українського Музею 50.00 дол. Теодор, Адріан і Доротея Гаврилюки".

Має бути: **Теодозія, Адріан і Доротея Гаврилів.**

Олександра Терлецька

Просимо вибачити!

ДАРУНКИ ДО МУЗЕЙНОЇ КРАМНИЧКИ

1 ВІДДІЛ СУА

Віра Шуль: 3 подушечки, 1 попелничку, 1 касетку, 1 дер. горнятко, 1 дер. ведмідь, 1 дер. коробку, 4 дер. писанки.

Анна Секрета: 2 великі вишиті подушки

Качарай: 4 подушечки

Ева Гарайда: 2 подушечки

Люба Дармограй: 4 подушечки, 3 закладки, 1 серветку

Стефанія Гуменюк: 4 подушечки

Анна Натина: 1 велику серветку, 2 вишиті блюзочки, 2 шальонові спіднички

5 ВІДДІЛ СУА

Е. Барнич: 3 подушечки, 3 закладки, 1 серветку

Е. Климишин: 1 подушечку

К. Зенчак: 1 друковану серветку
М. Матриль: 1 танцюристи (ке-раміка)

11 ВІДДІЛ СУА

Стефа Гец: 7 серветок

28 ВІДДІЛ СУА

Емілія Цяпка: 2 вишиті серветки, 1 вишиту блюзку

Катерина Кузьма: 8 вишиваних подушечок, 1 чоловіча сорочка, 4 вишиті серветки

33 ВІДДІЛ СУА

Юлія Воляник: 4 подушечки

Юлія Гнилка: 4 подушечки

Люба Лешньовська: 2 подушечки

Стефанія Фур: 1 подушечка

Марія Юрків: 1 рушничок
Мирослава Грабець: 1 вишивка в рамках

43 ВІДДІЛ СУА

Олена Шиприкевич: 2 подушки, 2 закладки

Галина Паламар: 1 подушку

Ірена Рейнер: 1 вишитий рушник

Стефанія Григорчук: 1 подушку

Іванна Федорів: 2 маленькі серветки, 1 рушник

Марія Куземська: 1 серветку

Іванна Осідач: 1 серветку

Марія Вірчук: 1 серветку

Олександра Шуст: 2 серветки

Ольга Штульковська: 1 довгу серветку

Стефанія Повалачек: 1 серветку

Анастасія Жилава: 1 довгу серветку

Ірена Гаврилів: 1 довгу серветку
Людмила Чайковська: 1 маленька серветка, 1 довга серветка
Анна Суха: 1 серветку
Марія Луцька: матеріал і вишиті рукави до суконки
Ольга Лукасевич: 2 рушники
Ольга Слобода: 1 вишита суконка, 2 серветки, поплотно
Олександра Яцкевич: 1 укр. лялька
Теодора Кузьмович: 1 керамічна ваза, 1 вишита подушка
Софія Рудавська: 2 керамічні гриби
Марійка Данилів: 1 вишита касетка
Наталія Пуйда: 2 подушечки
Ліза Чепіль: 1 забавка "курчата", 1 лялька, 1 перо — Т. Шевченко, 1 подушка
Анна Максимович: 2 серветки
Оксана Поритко: 1 касетка, 1 вирізьблена церковця
Б. Перфецька: 1 попліничка
Олена Шиприкевич: 1 подушка
Луця Гриців: 1 вишита торба
Наталія Процюрська: 1 вишита торба
Наталія Перфецька: 1 вишита подушка
Емілія Михалевська: 1 киптарик
Евгенія Капей: 1 вишита подушка
Надія Оранська: 1 вишита сорочка
Теодора Кузьмович: 1 керамічна тортівниця
Кароліна Конрад: 1 серветка, 1 краватка
Олександр Татарський: 1 керамічна тарілка, 1 кераміка

47 ВІДДІЛ СУА

Ірена Твердохліб: 11 книжок по 40.00 дол. (монографія І. Твердохліб)
І. Руснак: 10 закладок, 3 подушечки, 1 підручну подушку для вишивальниці, 1 вишитий футерал на окуляри і ножниці
Марія Крамарчук: 3 серветки, 12 киптарів більших, 2 киптарі мініатюрні, 12 капелюхів
Світляна Соробей: 6 киптарів
Марія Костів: 7 киптарів
Тамара Гривник: 6 киптарів, 2 серветки, 2 подушечки
Ірина Михайлюк: 2 киптарики

53 ВІДДІЛ СУА

Марта Уштан: 1 керамічна статуя Матері Божої

54 ВІДДІЛ СУА

Стефанія Грицушко: 3 серветки, 1 вишитий змій

56 ВІДДІЛ СУА

Анна Наконечна: 1 серветку

62 ВІДДІЛ СУА

передала Галина Кандюк — музейна референтка: 3 серветки, 1 ляльку, 1 гердан, 22 подушечки, 11 закладок, 1 футерал на щітку, 2 образочки, 1 прикраса на ялинку

64 ВІДДІЛ СУА

Стефанія Діба-Ценко: 1 дерев'яну торбинку
Люба Раковська: 1 інкрустована браслета
1 дерев'яну тарілку, 1 гердан, 2 речі з дерева, 1 дерев'яне перо
Володимира Івануса: 1 тацу, 1 сопілку, 1 браслет і нашійник

62 ВІДДІЛ СУА

Дарія Сірко: 1 лялька з Київщини, 1 пару ляльок

67 ВІДДІЛ СУА

Лідія Бук: 4 серветки

65 ВІДДІЛ СУА

Марія Гатало: 1 рушник

73 ВІДДІЛ СУА

Дарія Стахів — музейний референт: 6 кожушків, 7 кожушків середніх, 5 кожушків малих, 9 кожушків малюсінських

75 ВІДДІЛ СУА

Марія Куца: 1 подушечку, 1 касетку

82 ВІДДІЛ СУА

Корнелія Лонкевич: 3 серветки, 1 велику серветку, 9 закладок, 6 подушечок

83 ВІДДІЛ СУА

Надія Кулинич: 1 медведика в жупані, 7 закладок
Оксана Лопатинська: 6 подушечок, 4 серветки, 1 пояс
Галина Обершин: 2 курочки

89 ВІДДІЛ СУА

Ганя Слободян: 4 серветки, 3 вишиті образки, Т. Шевченко, І. Франко, Тризуб

Зеновія Гулей: 1 закладку, 18 карток

Лідія Яців: 1 писанку дер., 1 коробку дер.

Дарія Стасюк: 1 вишиту серветку
Евгенія Рубчак: 1 закладку, 1 гуцулик з гусочками дер.

91 ВІДДІЛ СУА

передала І. Бачинська: 3 браслети дерев'яні, 1 коралі дер., 1 вишитий портрет Т. Шевченка, 11 серветки, 36 закладок, 1 керамічна брошка
Анна Гентіш: 10 подушечок

100 ВІДДІЛ СУА

передала Евгения Федак: 24 подушечки
Розалія Теребецька: 1 вишиту серветку "Христос Воскрес"

103 ВІДДІЛ СУА

Зеновія Зарицька: 17 їжачків

113 ВІДДІЛ СУА

"1000 ліття Християнства на Україні" 50 афішів по 5.00 дол. плюс один оправлений

116 ВІДДІЛ СУА

Марія Ярема-Остапа: 4 подушечки
Марія Дозорська: 2 писанки дер.
Маруся Федак-Швандер: прикраси на ялинку, 12 їжачків, 6 павучків, 6 рибок

120 ВІДДІЛ СУА

2 керамічні дзвіночки, 1 керамічна ваза, 4 подушечки, 1 фартушок
Олена Островерха: 5 книжок св. п. Островерхи "Наперекір" по 6.00 дол.
Юлія Вертипорох: 6 писанок, 1 Тризуб в рамках, 2 сільнички і пернички, 2 укр. лялі, 3 вишиті подушки

Щиро дякуємо.

Христина Певна
завідуюча крамничкою

РІК 1989 — РІК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ...

ЛЕМКІВЩИНІ У 1000-ЛІТТЯ

Ласкава судьба удостоїла нас пережити в цьому році 1000-ліття епохальної події в Києві на Дніпрі, яка назавжди зв'язала наш нарід з християнським світом. Ми кинулися гідно відзначити ці роковини. Створено низку комітетів у відповідному ієрархічному відношенню, щоб репрезентативно перед цілим світом замаркувати цей монументальний для нас рік. Святування прибрали всякі форми, від величавих мистецьких концертів почерез здвиги, маніфестації, паломництва, до вибагливих бенкетів у люксових приміщеннях американських метрополій.

В контраст такому підході ми, членки 119-го Відділу Союзу Українок Америки в Йонкерсі, Нью Йорк, вибрали діаметрально різний чин, щоб звеличати пам'ять славного тисячоліття. Ми вирішили придбати фонди на відбудову зруйнованих церков на Лемківщині. В цьому місяці ми мали змогу гостити о. Богдана Праха, молодого священника з Польщі, який впродовж короткого часу перебував в Америці. Отець Богдан, сам лемко, його батьки повернулися на Лемківщину із примусового переселення на західні землі Польщі в 1947-48 рр., родився вже у рідних Горлицях. Від наймолодших років життя постало в нього бажання пізнати історію і долю рідних земель і їхнього народу, та присвятити своє життя його службі. Закінчив два факультети: богословський та філософський у ділянці історії. Зараз прямує до докторату на Люблинському Католицькому Університеті, на що потрібно ще два роки поважної праці.

І так наскоро влаштували ми в неділю, 16-го жовтня, стрічку громадянства в Йонкерсі з Отцем Богданом, щоб із автентичного джерела довідатися про сьогоденне положення на Лемківщині, зокрема про стан залишених там наших церков. Отець Богдан пішки перемеряв Лемківщину вздовж і впоперек, фотографуючи та фільмуючи кожен цікавий об'єкт, краєвид та прояви життя, оскільки такі існують. Побачили ми збірку прозірок, якими прикро та болю-

Докінчення: НАША ПАНІ СТЕФА

Під час поминок, у яких допомагали членки 43-го Відділу, промовляли: сестра Марія Франциска, ЧСВВ, від Студійного Осередку Української Культури Менор Джуніор Каледжу, пан В. Баранецький від родини, при чому згадав, що покійна була ініціаторкою видання Енциклопедії Українознавства В. Кубійовича; пані Дарія Кузик від Патріархального Т-ва Нью Джерзі, д-р Микола Ценко зложив прилюдну подяку покійній за рятунок його родини під час еміграції, а Оксана Фаріон розказала, який вплив мала св.п. Стефанія Пушкар на заснування 90-го Відділу СУА.

Д-р Володимир Пушкар подякував членкам 43-го Відділу, сестрі покійної його дружини пані Олі Михайлюк та хресній доні, Христині Хомин Іжак за їхню довголітню, дбайливу опіку над хворою.

Проріджуються наші ряди, відходять втомлені працею і життям великі люди, яких видала рідна земля. Проте їхні почини залишаються назавжди, щоб на них взорувалися чільні одиниці на нових поселеннях і старалися їх виконувати з такою наснагою і посвятою, як їхні попередниці.

В пам'ять Стефанії Пушкар зібрано і переслано на потреби Українського Музею в Нью-Йорку 620 дол. Збіркою займалися Округна Управа і 43-ій Відділ СУА.

А. Максимович
голова 43-го Відділу

че пересувалися перед нашими очима образи країни, знищеної немов татарськими нападами. Ледве виразні дорожки ведуть зарослими дорогами туди, де колись розкидалися більші й менші села, де плело буйне життя, зосереджене при церкві, де дзвінко дзвонили дзвони у радісний день празника. Сьогодні там пустка та тишина, тільки птаство виспіває в коронах високих, 40-річних дерев, що стоять німими свідками заподіяного горя. Села спалені, не існують, але стоять одинцем на їхніх руїнах напіврозвалені церкви, дзвіниці, де-не-де похилений придорожний хрест або капличка. Десятки років забуття й занедбання докнали невблаганого знищення.

Поставив собі Отець Богдан завдання, — рятувати ці майже вже втрачені надбання культури народу. Деякі із тих церков сягають багато століть взад і являють собою справжні скарби старинної архітектури. Наша молодь в Польщі організує кадри охочих студентів, які у вакаційному часі, в дуже невідрадних обставинах пробують майже "голими руками" дещо реставрувати. Та брак фінансових засобів давить молодечий ентузіазм, бо будівельні матеріали там незмірно дорогі а то й не до набуття. Треба їх добувати всякими можливими засобами. Тут, з нагоди 1000-ліття християнства в Україні, заініціювали ми скромну допомогову акцію.

В неділю, 16-го жовтня, церковна зала Св. Михаїла вщерть виповнилася людьми доброї волі. Слухаючи слів Отця Богдана, присутні мабуть самі ступали зарослими дорогами надіючись, що ось за слідуючим закрутом завидніє рідне село, рідна хата. Ми переживали чарівні хвилини.

Наш заклик допомогти Отцеві Богданові у його задухах віднови церков на Лемківщині знайшов щедрий відгук. Дослівно протягом не більш як 20-ти хвилин збірка принесла 1,100.00 дол., які під звуки оплесків передано на руки Отця Богдана для рідної Лемківщини, бажаючи найкращих успіхів у праці.

Та незбагнуті Божі присуди; може й декому з нас пощастить колись відвідати якусь відбудовану лемківську церкву.

О. Руденська

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК У "ХРОНІЦІ ВІДДІЛІВ ОКРУГИ ОГАЙО за 1987 рік":

В музейно-мистецькій хроніці 33-го Відділу за 1987 р. було написано:

Накручено відео-стрічку з експонатів села Угринів, власність Ірини Кашубинської з її поясненнями. Має бути:

Члени Комітету Спадщини при Окрузі Огайо Дарія Городиська і професійний дорадник д-р Олена Шанко вготували з участю мистецької комісії 33-го Відділу 3-годинну відео-стрічку з експонатів села Угринів, власність Ірини Кашубинської з її поясненнями.

В хроніці 12-го Відділу Округи Огайо пропущено, що 12-ий Відділ є членом Федерації Жіночих Клюбів Клівленду. Надія Дейчаківська репрезентує Відділ на сходах Клубу.

**Марта Сидір, пресова референтка
Округи Огайо**

ДЕНЬ ЗЛУКИ 22 СІЧНЯ 1919 РОКУ.

Ген за Дніпром гудуть гармати.
Дрижить земля сніжна, холодна.
А в Києві сьогодні Свято:
День Злуки в Києві сьогодні.

Від ранку вже народу море
Колишеться біля Софії...
А на майдані ліс прапорів
У світлі сонця променіє.

У кожного веселі лица
І щастя в кожному без міри...
На radoсах уся Столиця.
Немає смутку, ні зневіри.

Надії кожне серце будить...
Аж ось — стиха у мурах храму
І на майдан, де море люду,
Владики вийшли з хоругвами.

Затихло море на хвилину
І понад люд із п'єдесталу
Святочно, торжественно линуть
Грімкі слова універсалу:

"Од нині во єдино злились
В одно злучилися частини,
Що їх століттями ділили
Недоля й злидні України.

Один народ, одна держава,
Одно ім'я лиш для народу...
Одно бажання, мрії, слава,
Від заходу ген аж до сходу"!...

І слухає народу море,
І військо слухає у лавах,
І лунко в'ється у просторах
Трикратне: "Слава! Слава! Слава!"

А там де схід, гудуть гармати
Й на заході криваві бої
У вир змагань ідуть завзято
Держави месники нової.

В Софії дзвінко дзвонять дзвони,
В Софії гимни і молебні,
Вже розторощені кордони,
Повалені стовпи ганебні.

За чим горіли в нас бажання,
Про що леліяли ми мрії,
За що ми кров лили в змаганнях —
То сталося там, біля Софії.

Ф. НЕВЕСТЮК.

ЯЛИНОЧКА

Рис. Ельмира Геруляк

У лісі на поляночці
Ялиночка зроста
І в літку і в зимі вона
Зелена все була.

Співав їй вітер пісню ту:
— Ялиночко, засни...
Мороз снігом обсіпував
І навівав їй сни.

І так росла ялиночка
У лісі в гущині,
Поки дідусь сивесенький
Раз не зрубав її.

Тепер вона прикрашена
Тут серед нас стоїть
Вогнями золотистими
І сяє і горить.

Р. ЗАВАДОВИЧ, Б ЛЕПКИЙ.

СВЯТА НІЧ

Скінчився день. Вже сонце спить,
На небі зірка мерехтить,
Під снігом гнуться віти —
У кожному домі попри шлях
Стоять ялинки у свічках
І колядують діти.

Найкраще свято з свят усіх —
Різдво.. Лунає срібний сміх,
Видзвонює колядка —
У сяйві синіх, жовтих свіч
Стоїть свята Різдвяна ніч
Над яслами Дитятка

"Лев" вітає учасників фестивалю дитячих хорів, який відбувся у Львові 6-11 жовтня 1988 р. Господарем фестивалю був львівський хор хлопчиків і юнаків "Дударик". Лев прикрашував запрошення на концерт в органному залі.

Ділимося сумною вісткою, що несподівано упокоїлася в Бозі на 75 році життя бл.п. **Текля Дідуник** з дому Луцишин, довголітня членка 5-го Відділу СУА в Дітройті.

Покійна уродилася в Котузові — Підгаєччина на Україні. До Америки приїхала по Другій світовій війні у 1944 р. зі своїм мужем Гілярієм Дідуник і замешкали у Дітройті.

Покійна належала до церковних і громадських організацій, а у Відділі була три каденції касиркою. Була національно свідомою та жертвенною на церковні і громадські цілі. Удержувала стипендиста у Римі.

Членки Відділу взяли численну участь у похоронних Богослуженнях і відправили покійну на вічний спочинок, на цвинтар Монт Олівет, а замість квітів на могилу покійної зложили 33.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Покійна залишила в глибокому смутку братового сина на Україні, а в Америці ближчу і дальшу родину.

Нехай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про покійну нехай лишиться між нами.

Управа і членки 5-го Відділу СУА, Дітройт

24-го лютого 1988 р. відійшла на вічний спочинок **Софія Новосад Курилець**. Покійна була довголітньою членкою 88-го Відділу СУА, а коли цей Відділ перестав існувати, перейшла до Відділу 43-го ім. Олени Пчілки у Філядельфії. Прикована недугою до ліжка не могла брати активної участі у починах Відділу, але до останку виконувала всі свої зобов'язання і передплачувала "Наше Життя".

Після Панахиди прощала свою приятельку Стефанія Колодій, колишня голова 88-го Відділу, тепер членка 43-го.

"Софія Курилець народилася 26-го вересня 1924 р. у селі Серебристе на Холмщині. Покійна була скромна, лагідної вдачі і дуже любила згоду.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Понад усе любила своїх дітей і родину, але знаходила час для громадської праці. Вона була прикладною українською матір'ю, яка виховувала своїх дітей у релігійно-національному дусі. Відійшла від нас людина активна, працююча і жертвенна. **Вічна їй пам'ять!**

Замість квітів, чоловік покійної і членки Відділу зложили 75.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Ділимося сумною вісткою, що 25-го липня 1988 р. відійшла з нашого круга невтомна, працююча, заслужена, почесна членка Окружної Управи Огайо, **бл.п. Юліяна Білецька**.

Юліяна народилася 21-го квітня 1897 р. у селі Різдваїни, Рогатинщина. Вона була наймолодшою дитиною з чотирьох дітей подружжя Михайла і Катерини з Боднарчуків Краківських. По закінченню початкової школи у селі, поступає у Львові до гімназії, а під час Першої світової війни батьки Юліяни мусіли залишити рідні землі та замешкати в Чехії, а Юліяну послають до Відня на студії, та по короткому часі знову повертаються до Львова, де Юліяна поступає до Університету на природознавство. Під час студій в університеті, вона вчить дітей у сиротинцю СС Василіянок у Львові, а по закінченні студій викладає у гімназії природознавство та географію.

В 1931 р. виходить за доктора ветеринарії Володимира Білецького, і молоде подружжя переноситься у Рожищі на Волині, а 1933 р. народилась їм дочка Галя.

Та місцевій владі не до вподоби мати свідомих інтелігентів, що стараються помагати своїм землякам хліборобам. За це влада висилає їх на-

зад до Галичини в Чесанів. З приходом Червоної армії родина Білецьких переїжджає до Рави Руської.

Тут Юліяна організує сільських дівчат. Навчає ручних робіт. На дротах в'яжуть светри, блюзки з домашнього виробу вовни та льняних ниток. Тут вона мала також нагоду вивчати українське народне мистецтво і звичаї, що збереглись по селах. Цим вона дорожила до кінця свого трудолюбивого життя. В 1944 р. родина Білецьких залишає рідні землі з надією повернутись назад. Та неспокійні часи війни відірвали їх від рідних сторін. Поселившись у таборі Бреґенц, Австрія, Юліяна зустрічає людей з різних околиць України та від них вивчає і поглиблює своє знання з українського побутового народного мистецтва. В таборі включається до Українського комітету, влаштовує виставки народного мистецтва. 1949 р. виїжджає до Америки. Перші роки проживають у Чикаго, а коли муж покійної дістав працю по спеціальності, то обставини життя віддалили їх від українського середовища. Перебувають у стейтах: Міссісіпі, Вісконсен та Огайо. Де тільки вони жили, там Юліяна все скоро нав'язувала зв'язок з доволішнім українським населенням. Давала доповіді з української культури для американської публіки, робила виставки. По десяти роках подружжя Білецьких поселяється в Дайлстон, Огайо. В 1959 р. Юліяна вступає до 7-го Відділу СУА в Акроні, вчить української мови в суботній

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди а не погляди редакції. Редакція не буде містити неувічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

**Редакція приймає за домовленням тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.
Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003**

школі Святого Духа, випрацює доповіді для молоді на національні українські імпрези і сама бере участь у них. Влаштує виставки народного мистецтва, показує техніку писання писанок для своїх і американців. Покійна залишила велику збірку писанок та 12 ляльок в народній ноші з різних околиць України, котрі передала для дочки Галі Мартинюк.

1973 р. Harvard University Ukrainian Studies Center запрошує Юліяну Білецьку з доповідями на теми українського народного мистецтва для студентів літніх курсів україністики.

Бл.п. Юліяна Білецька залишиться в нашій пам'яті, як жінка високої особистої і товариської культури, з великим почуттям обов'язку, віддана жіночій справі а зокрема, як ентузіястка українського народного мистецтва.

Прощали бл.п. Юліяну Білецьку в похоронному заведенні від Окружної Управи СУА Огайо Надя Дейчаківська, Дарка Городиська. Вложили до труни грудочку землі з України.

У церкві Святого Духа парох церкви о. Володимир Волощук прощав покійну від родини і приятелів. А над могилою промовляла Сальвіна Іваницька від 7-го Відділу СУА.

Під час тризни Ірена Кашубинська накреслила короткий життєвий шлях бл.п. Юліяни Білецької.

Тлінні останки покійної спочивають коло її покійного мужа — УСС-уса

Володимира, на цвинтарі Святого Хреста в Акрон, Огайо.

Спи дорога союзанко спокійним сном, а прибрана американська земля нехай буде тобі легкою.

Управа і членки 7-го Відділу СУА, Акрон, Огайо

Дня 4-го серпня 1988 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність **Евгенія Будз'як**, з дому Орун, довголітня членка 63-го Відділу СУА в Дітройті.

Покійна народилася 18-го грудня 1899 р. в селі Золота Слобода бережанського повіту в Галичині. По закінченню учительського Семінара в Бережанах була на посаді учительки в селі Саранчуни бережанського повіту. По році учительської праці одружилася зі студентом Вищої Торговельної Школи, Романом Будз'яком. По кількох місяцях спільного життя муж її, Роман, виїжджає до Відня докінчити студії, а покійна Евгенія виїжджає на учительську працю в корінній Польщі. По закінченню студій інж. Роман Будз'як вертається до Галичини, але не може дістати праці по своїй професії, тому відчиняє своє власне торговельне підприємство у Катовицях. По Першій світовій війні у Катовицях було багато інтернованих колишніх вояків УНР, які заповіли там Культурно-Освітню Організацію, у якій покійна Евгенія була секретаркою впродовж довгих років.

Коли наближалася большевицька навала у 2-ій світовій війні, подружжя Будз'яків переселилося до Німеччини, а згодом до Америки, до Дітройту, де обоє включилися в громадське життя. Стають членами Пласт-приятю, Рідної школи та Кредитівки Самопоміч, а покійна стає членкою 26-го, а потім 63-го Відділу СУА. Була вона життєрадісною, товариською і зорганізованою членкою.

Вже у молодих літах працювала у культурно-освітніх організаціях, співучих і драматичних гуртках в Німеччині. Була також головою Об'єднання Жінок і допомагала при різних імпрезах, концертах і виставках.

У 63-ім Відділі була довголітньою секретаркою, солідно виконувала наложені на неї обов'язки, щедро жертвувала на громадські цілі, а головно на молодечі організації. Кілька місяців перед смертю зложила на руки Васі Гординської 1000.00 дол. на нову домівку СУА в Дітройті.

По утраті мужа мусіла перейти на постійно до дому для старших осіб, але і там, хоч прикована до ліжка, не нарікала, а корилася своїй долі.

На похоронах прощала покійну від 63-го Відділу Л. Галяженко. Нехай пам'ять про покійну залишиться між нами назавжди.

Управа і членки 63-го Відділу СУА в Дітройті

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

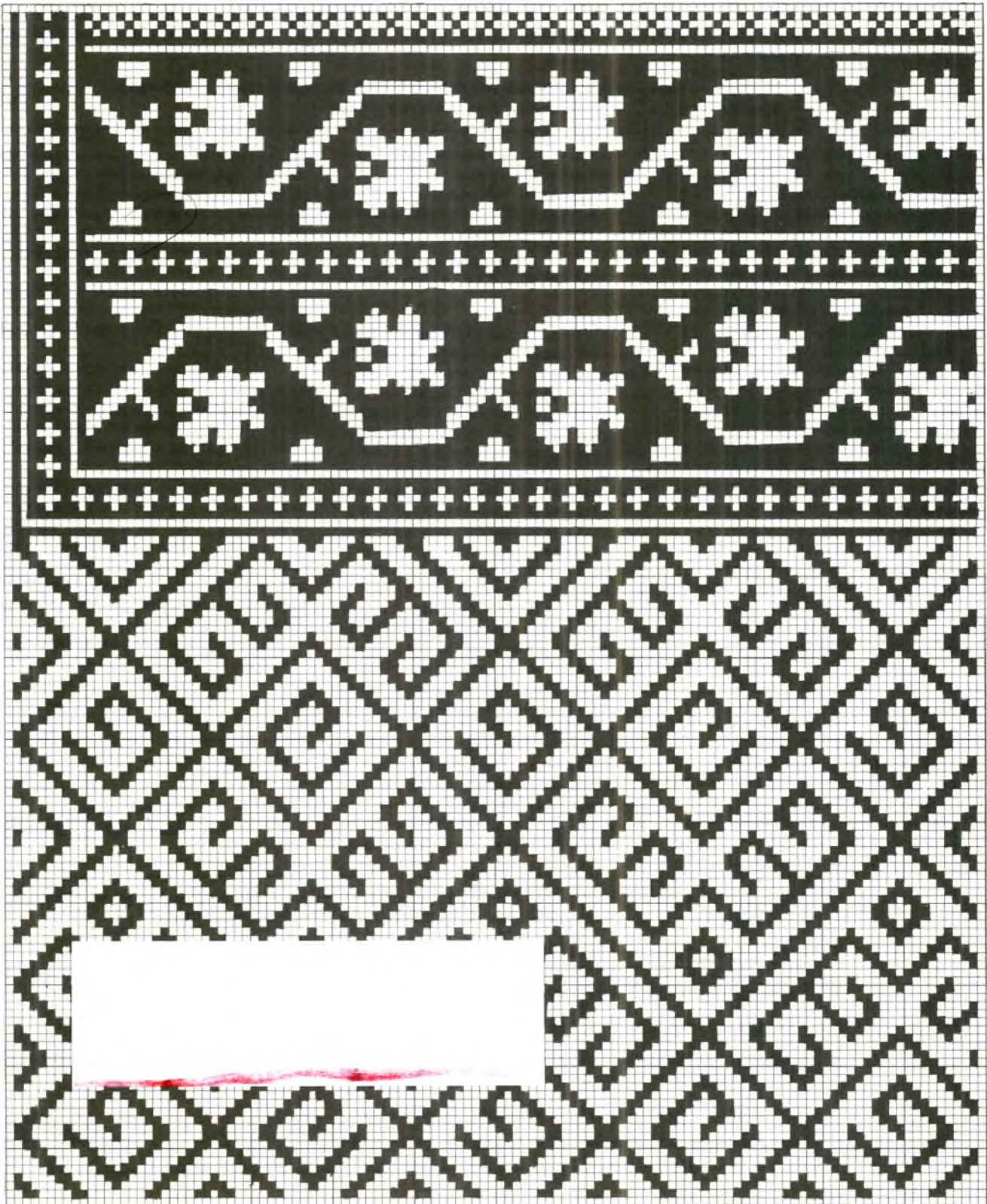
ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокое число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

©Copyright 1989 Ukrainian Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

(201) 772-2166
FAX (201) 772-1963

Жіночий рукав з околиць Борщева. Покуття, південно-східна Галичина. Вишивати чорними нитками. Із збірки вишивок Музею Н.Т. ім. Шевченка у Львові 1938 рік. В-во "Українська Преса" Івана Тиктора. Рисувала Ольга Трачук.

Sleeve of a woman's shirt from the Borshev vicinity. Pokuttia region, southeastern Halychyna. Embroider with black thread. From the collection of Taras Shevchenko N.T. Museum in Lviv, 1938. Ivan Tyktor edition of "Ukrainian Press". Drawn by Olha Trachuk.